

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 302. - ŠTEV. 362.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 26, 1930. - PETEK, 26. DECEMBRA 1930

VOLUME XXXVIII. - LETNIK XXXVIII

STRAŠEN POTRES PORUSIL ARGENTINSKO MESTO

ZEMLJA SE JE NA VEČ KRAJIH ODPRLA, IN V RAZPOKE SO SE POGREZNILA CELA POSLOPJA

Mesto je imelo 1500 prebivalcev. — Petintrideset oseb je mrtvih, nad sedemdeset pa poškodovanih. — Potres so čutili po vsem severnem delu Argentine ter zapadno od And in Čile. — Brzjavna in telefonska zveza sta uničeni. — Potres se je pojavil v zgodnji jutranji uri.

CAFAYATE, provinca Salta, Argentina, — 24. decembra. — Potres v provinci Salta v severozapadnem delu Argentine, je zahteval, po dosedaj došlih poročilih, petintrideset človeških žrtev. Najmanj sedemdeset oseb je več ali manj poškodovanih. Mesto La Poma, ki je imelo 1.500 prebivalcev, je popolnoma uničeno.

Očividci pripovedujejo, da se je odpirala zemlja in da so kar cele hiše izginjale v nastalih razpokah. Moški, ženske in otroci so kriče bežali v vse smeri. Potres je bilo čutiti skoro po vsem severnem delu Argentine, v Andah in v Čile.

Prvi potresni sunki so se pojavili ob treh zjutraj. Ljudje so bili v spanju presenečeni, vsled česar je domnevati, da se jih še dosti nahaja pod razvalinami, mrtvih oziroma poškodovanih.

Okrajne oblasti so takoj začele s pomožno akcijo. Na pozorišče katastrofe so bili poslani vlaki z zdravniki, bolniškimi strežnicami, zdravili ter šotori in drugimi potrebščinami za nesrečno prebivalstvo.

Provinca Salta je precej gorata, pa je vsa preprežena s širokimi in rodovitnimi dolinami, po katerih živi nad deset tisoč ljudi.

Salta, glavno mesto province istega imena, ima dvajset tisoč prebivalcev.

Brzjavna in telefonska zveza z La Pomo je bila prekinjena. Vse prebivalstvo je pobegnilo na prosto.

Hiše v La Pomi so bile narahlo zgrajene ter se niso mogle ustavljati potresu.

Mesto leži ob vznožju And v bližini meje med Čile in Bolivijo.

Oblasti pravijo, da bo trajalo več dni, predno bo mogoče ugotoviti natančno število mrtvih in ponesrečenih.

LA PLATA, Argentina, 24. decembra. — Na tukajšnjem observatoriju so registrirali močne potresne sunke, ki so se završili v oddaljenosti 750 milj.

LEGGE PROTI UVOZU ŽITA

Korporacija za stabiliziranje žita prihaja vedno bolj v zadrege. — Prepoved bi se tikala tudi Canade.

WASHINGTON D. C., 24. dec. — Začasno prepoved uvoza pšenice je priporočil danes senator Capper iz Kanaze, v zaupnem pismu, katerega je naslovil na predsednika zvezne farmske oblasti Leggeja.

Legge je izjavil, da je to najbolj uspešna metoda, da se nasprotuje uvozu canadiske pšenice, o kateri je prepričan, da ji bo cena padla še bolj.

Prepoved bi se tikala uvoza iz vseh dežel, ne pa le Canade.

Capper je član senatskega komiteja za poljedelstvo, na katerega je naslovil slično pismo. Izjavil je, da je zadovoljen s predlogom, če se ne bo do 5. januarja ničesar izpremenilo v položaju. Onega dne se bo zopet sestel senat, ko bo predložil kongresu svoj tozadevni predlog.

Legge je v svojem pismu opozoril na to, da se je zaključil liverpoolski trg z malo več kot 60 centov proti 76 centom v Chicagu.

Sredi novembra ko je prišla žitna stabilizacijska komisija s svojimi nakupi, se je izjavilo, da se je to zgodilo, da se prepreči nepravilna znižanja cen na svetovnem trgu.

DVANAJST LAČNIH ŽENSK OMEDLELO

PHILADELPHIA, Pa., 25. decembra. — V krušni vrsti, v kateri se je nahajalo šest tisoč oseb, je včeraj dvanajest žensk omedlelo. Zdravniki v bolnišnici so dognali, da so omedlele vsled lakote.

FRANCO ODPOTUJE V FRANCIJO

LIZBONA, Portugalsko, 24. dec. Ramon Franco, znani španski letalec, katerega dolže, da je zasnoval zadnjo vstajo na Španskem, se je odpeljal danes parnikom "Humbert" proti Havre v Franciji.

Spremlja ga njegov mehanik Pablo Rada.

FORDOVI PLANTAŽNIKI SE PUNTAJO

Najemniki so zapovedali naseljencem, da se morajo izseliti do konca tega leta.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 24. decembra. — Soglasno s privatnimi poročili neke časniške agencije je izbruhnila na Fordovi gumijevi plantaži v državi Para vstaja proti eksmislijskim poveljem, katere so dobili uradniki Forda.

Brazilska vlada je rekvirirala aeroplan panameriške zračne družbe ter ga poslala na sever ter dala pilotu naročilo naj preide položaj.

Letalo je odšlo že včeraj na zgodnji Santarem ter R'io Amazonas ter letelo danes naprej proti Tapajosa reki, kjer se nahaja Fordova gumijeva plantaža.

Kot poročila časniška agencija obsega Fordova koncesija ozemlje, katero je dovolila svoj čas država Para.

Pred kratkim so poslali najemniki naseljencem v tem ozemlju eksmislijska povelja. Dobili so ukaz, naj izpraznijo ozemlje do 31. decembra tekočega leta, ker namerava družba razširiti svoje obdelovanje. Na tem ozemlju se nahaja tudi sirotišnica.

Raditve se je polastila naseljenec grozna jeza. Prikorakali so, oboroženi s puškami, v glavni stan naselbine Forda ter rekli, da se bodo z orožjem v rokah upirali vsaki eksmisiji.

Ko je postalo to znano v Para, glavnem mestu istoimenske države, so zaplenile oblasti aeroplan ter naročile policiji, naj odide tjakaj ter skuša doseči miroljubno uravnavo.

Z indijanskimi napadi na vasi province nima spor med Fordovimi ljudmi ter brazilskimi naseljenici nikakega stika.

BREZPOSELNI PREGNANI V HANNOERU

HANNOVER, Nemčija, 24. dec. Tukajšnji nezaposleni so nameravali vprijeti veliko demonstracijo, toda pojavila se je policija in jih pregnala. Pri tem je prišlo do precej hudih spopadov med policisti in brezposelnimi.

NEZAPOSLENOST V NEMČIJI

Berlinska policija pretepa demonstrirajoče nezaposlene, ki se vlačijo lačni ter prezebujajo po ulicah.

BERLIN, Nem. lja, 24. decembra. Danes popoldne so izbruhnili v Berlinu, kjer sta pripravila nezaposlenost in splošna depresija delavcem slabe praznike, nemiri, ki so bili zatrti vsled najstrožjih odredb policije, ki je prepovedala delavcem vprijeti danes ali jutri kakršnekoli demonstracije ali izgrede.

Revež, ki prezebujajo ter so lačni, pa se niso brigali za ta povelja kapitalistične modrosti ter protestirali proti bogatim, ki so obhajali praznik z božičnim drevescem. Voden od komunističnih voditeljev, so pričeli reveži klatiti se po cestah.

Policija je bila takoj na mestu. Vsi člani policije niso dobili nikakih poštinih ter bili ojačani za 3000 mož.

V skupinah so hodili po cestah ter podili zbirajoče se delavce.

Soglasno z uradnimi številkami je sedaj brez dela ter zaslužka več kot štiri milijone ljudi.

NAD PETSTO VRABCEV ZASTRUPLENIH

HOME, N. Y., 24. decembra. — V zapadnem delu mesta so začeli cepati vrabce z drevesa in b-zojavnih žic. Preiskava je dognala, da so bili zastrupljeni s strupeno hrano.

KAZNENCI POBEGNILI

EAST VIEW, N. Y., 25. decembra. Štirje jetniki tukajšnje jetnišnice so izrabili praznično vrvenje ter pobegnili. Med njimi je tudi znani vlomilec Chas. Sirico. Posrečilo se jim je, prežagati mrežo na oknu v kleti, kjer so bili zaposleni.

DELAVNOST NEMŠKIH FAŠISTOV

BERLIN, Nemčija, 25. decembra. Par policistov je bilo danes težko ranjenih, ko so fašisti v Pullingen pri Stuttgartu napadli policijsko postajo. Dva fašista sta bila pozneje aretirana.

DERVIŠI ZANETILI ZAROTO

Kmalu pa je bila od orožništva krvavo zatrta. Trije ustaši ubiti. Dva orožnika sta padla in štirje meščani so bili ranjeni.

ISTAMBUL, Turčija, 24. decembra. Od šestih turških fanatikov vprijeti poskus, da zanetijo v kraju Memen pri Smirni vstajo, se je popolnoma izjalovil.

Vstaši so odsekali nekemu mlademu človeku glavo, ko je slednji skušal informirati policijo.

V nato sledečem boju sta bila ubita dva orožnika in štiri meščani so bili ranjeni.

Trije vstaši so bili ubiti in eden je bil ujet. Ostala dva sta pobegnila.

Skupina vstašev, pod vodstvom derviša Mehuma je prišla z gore dol ter skušala pobuniti prebivalstvo, naj stremoglavi vladu Kemala ter zopet uvede kalifat. S puškami oboroženi in zastavami opremljeni vstaši, so kmalu zbrali krog sebe ljudsko množico, kateri so pridigovali proti novemu alfabetu ter očitali Kemalovi vladi vse polno grehov.

Pač so si pridobili nekaj pristavev, a neki učitelj je protestiral ter se pripravil, da pokliče policijo.

Njemu so brez nadaljnjega odsekali glavo.

Ko se je konečno pojavilo orožništvo, so zbežali fanatiki v bližnje mošee, iz katere so otvorili ogenj. Orožniki so odgovarjali ogenj in pri tem sta bila ubita dva orožnika in štirje meščani so bili ranjeni.

Voditelj ter eden njegovih tovarišev sta pobegnila.

NEODVISNOST CILJ KITAJSKE

Kitajski zunanji minister je sporočil o storjenih napredkih na tem polju. Uspehi vlade.

NUANKING, Kitajska, 24. dec. — V političnem pregledu je govoril danes kitajski zunanji minister, dr. Wang, o napredkih Kitajske v smeri proti polni neodvisnosti.

Med drugim je izjavil, da zahteva Kitajska angleške koncesije v Amoy ter ozemlja, dana Angliji v najem. Belgijsko koncesijo v Tientsinu naj bi se vrnilo Kitajski, kakor hitro bi se izvršilo podpisanje pogodb za dogovor.

Zunanji minister je izjavil, da je postala tarifna avtonomija popolno dejstvo, ker so vse druge dežele podpisale dogovor, izjemno Japonske ter Nizozemske.

Glede odpravljanja eksteritorialnosti je rekel dr. Wang, da se vrše v tem oziru še pogajanja z Združenimi državami, Anglijo, Francijo in da ni pričakovati pred prihodnjo spomladjo definitivne odločitve.

Dal je izraza svojem optimizmu glede rešitve težko, ki ostajajo sedaj med Kitajsko ter sovjetsko Rusijo radi kitajske iztočne železnice, čeprav so bila pogajanja že pogosto prekinjena.

Dostavil je, da se vodi kitajski delegaciji nazaj na Kitajsko, da izroči posebno poročilo. V svojih nadaljnjih izjavah je pozval Kitajce, naj stojijo neomorno skupaj, da se neenake pogodbe razveljavijo.

LETALEC SMITH OPROŠČEN

SANTIAGO, Chile, 25. decembra. Čilensko vojno ministrstvo je obvestilo danes ameriškega poslanika, da je bil ameriški letalec Fred Smith izpuščen, čeravno se je udeležil revoliucionarnega gibanja.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino

Naša nakazila se izplačujejo na sodnih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo podjateljcem v dokaz pravičnega izplačila

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji in stari domovini

Nastopni seznam vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	\$	Lir	\$
500	9.40	100	5.12
1000	18.80	200	11.36
2000	37.60	300	16.80
2500	46.25	500	27.40
5000	91.50	1000	54.80
10,000	181.80		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim putem sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila tvrdjemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK

62 COSTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

Telephone Barclay 0380 — 0381

ANGLEŠKO-INDIJSKA KONFERENCA NE BO IMELA USPEHA

LONDON, Anglija, 25. decembra. Vse kaže, da se bo angleško-indijska konferenca neuspešno končala. Vsa prizadevanja, da bi se Indijci in mohamedanci zedinili glede volilnih postav so se izjalovila. Predsednik mohamedanske delegacije, Aga Kan, je pod neko pretvezo odpotoval v Pariz. Angleški ministrski predsednik MacDonald, ki je nameraval preživeti božične praznike v svojem rojstnem kraju na Škotskem, je ostal v Londonu.

KOŽUH JE HOTELA IMETI

LANCASTER, Pa., 25. decembra. 22-letna Mrs. Aline Hall je do sinoči upala, da ji bo kupil mož za praznike nov kožuh. Ker se pa to ni zgodilo, je bila tako užaljena oziroma jezna, je izpila precejšnjo količino strupa. Odvedli so jo v bolnišnico, in zdravniki upajo, da jo bodo ohranili pri življenju.

Namestu kožuha ji je kupil mož lepega kanarčka.

NOVA BOLEZEN V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 25. dec. Včeraj zjutraj so oboleli tukaj trije Angleži, in dva sta proti večeru umrla. Zboleli so na neki čudni bolezni, kateri ne vedo zdravniki niti vzroka, niti imena. Nekateri domnevajo, da povzroča bolezen neka strupena muha.

Za zadevo se je pričel zanimati mehiški zdravstveni urad.

PAMETNA ODREDBA

V Chicagu je guvernerjeva komisija za pomoč nezaposlenim najela dvanaest čevljarjev, da popravljajo čevlje, katere so smiljeni ljudje darovali za reveže.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50
Za celoletno naročnino \$7.00
Za celoletno naročnino \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedel in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

USODA RYKOVA

Aleksej Rykov, sodelavec Lenina, je bil še pred kratkim eden najvplivnejših mož v Rusiji, danes je pa strmo glavljen.

Spomladi se je moral ponižati pred Stalinom, generalnim tajnikom komunistične stranke ter mu obljubiti, da ne bo več rovaril proti njemu. Ta obljuba pa Stalinu ni zadoševala. Oropal ga je vseh uradov in vseh časti.

Še pred par dnevi je bil predsednik sveta ljudskih komisarjev ter član vsemogočnega političnega urada, danes mu pa preti usoda Leona Trockega, če se mu ne bo posrečilo svojih nasprotnikov prepričati, da je popolnoma izpremenil svoje politične nazore.

Stalin je pa s to svojo potezo ponovno uveljavil svojo moč ter dokazal Rusiji, da vlada z železno roko ter da zna svoje nasprotnike uničiti v političnem oziru.

Stalin je zaenkrat največja sila v Rusiji. Kakor je pred tremi leti nastopil proti levemu krilu pod vodstvom Leona Trockega, tako je zdaj naperil svoj srd proti nezadovoljnejšem desnemu krilu, kojih voditelj sta Rykov in Buharin.

Rykov je že padel. Buharin še stoji toda kako dolgo bo stal, je le vprašanje časa.

Vse kaže, da je bil proces proti "zarotnikom" le komedija, vzprijorjen zato, da se omogoči strnoglavljenje Rykova.

Ko je začel Stalin izvajati svoj petletni program industrializacije Rusije, je bil Rykov odločno proti temu, češ, da Rusija za tak načrt še ni zrela in da so prave korenine ruske moči v kmetih, ki obdelujejo zemljo.

Istotako je nastopil Rykov tudi proti kolektivnemu farmanju in sicer s takim uspehom, da ni dosti manjkalo, da se niso kmetje poleti spuntali.

Stalinova pozicija je bila v nevarnosti, toda možak se je s svojo energijo izmotal iz zagate.

Velika Rusija je bila za taka dva človeka kot sta Rykov in Stalin premajhna, in eden se je moral ukloniti.

Rykov je šel, Stalin je zmagal. Toda za kako dolgo? Ali ni mogoče, da se močje kot sta Rykov in Trocki ter drugi strnoglavljenju stebri združili ter obračunali s Stalinom?

Vse kaže, da še ni bila še izpregovorjena zadnja beseda v oktoberski revoluciji izza leta 1917.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEDAR
ZA LETO 1931
CENA 50c

Po zanimivem čtivu
presega vse dosedanje.

BLAZNIKOVE
PRATIKE
za leto 1931
CENA 20 CENTOV

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York City

Iz Slovenije.

Grobno celjski grofovi iščejo.

Umetnostni zgodovinar Marolt v Celju se je lotil težavnega dela, najti grobnico celjskih grofov. Pripomočki, ki so prvotno zdeli precej priročni in uporabljivi, so se izkazali površne in le povprečno zanesljive. Delavci so kopali na desni strani ladje Marijine cerkve in so odkrili grobnico, ki pa nedvomno ni zadnje potitvališče zemeljskih ostankov celjskih grofov, dasi je nek dnevnik dravske banovine napisal med drugim v svojem poročilu naslednje:

"Med kostmi je mnogo lobanjskih kosti, zlasti celjasti, iz katerih bi se dalo sestaviti precej lobanj, tako da se zdi upravičena trditev, da gre za grobove celjskih grofov. Kakor je vsej javnosti znano, se nahajajo glave celjskih grofov vzdane na zadnji strani glavnega oltarja omenjene cerkve in bi, rekel, skoraj izključno, da bi imel kak celjski grof ali celo več njih, po dve glavi: eno za oltarjem, drugo v grobnici. Najbrž pa je imel tudi vsak menih, ki je tu zakopan, svojo glavo. Ugotovljeno je, da se mora nahajati prava grobnica nekje dalje od glavnega oltarja, najbrž pod poslopjem starega okrožnega sodišča. Tamkaj se bo te dni tudi pričelo z nadaljnjim izkopavanjem podzemlja. Vsekakor bi bilo potrebno, da bi mestna občina in drugi faktorji podprli z gnotnimi sredstvi ta raziskavanje, ker bi bilo nadaljnje zanemarjanje izpopolnitve celjske slavne zgodovine res greh.

Potniki posobne vrste so oddali

železniški uslužbenci pri celjskem vlaku orožniški patrulji. Ta mož, neki Vinko Stropnik iz Prelog v Velenju, je namreč povzročil četrtno zamudo na povsem nenavadnem način. Vozil se je iz Zaleca. Med postajama St. Peter iz Polzela so videli sopotniki, da je padel iz vozečega vlaka. Na njihovo opozorilo je vlakovodja ustavil vlak, ter zavozil nazaj na kraj, kjer je padel Stropnik iz vlaka. Na nemalo začudenje vseh očividcev dogodka in železniškega osebja pa Stropnika ni bilo nikjer. Čim pa je vlak nadaljeval vožnjo, se je čudni potnik na polzeški postaji znašel spet na vlaku precej povaljan in potolčen. Na vprašanje železničarjev na Polzeli, kakor tudi orožnikov v Šostanju, ni vedel pojasniti, kako je padel iz vlaka in kako in kje je prišel nazaj v vagon. Mož je bil namreč precej pod vplivom popitih mokrih dobrot. Mogoče bo v svojem zagovoru, ki ga bo moral dajati železniški upravi za povzročeno zamudo, znal pojasniti čudno dogodivščino.

Vlom v vinogradsko hišo.

Iz Ljutomeri poročajo: V vinogradsko hišo dr. Schwarza v Grosčaku, ki stoji precej na samem, so udrl neznan zlikovec. Odnesele so nekaj jedil in cigarete, precej posteljnine, obleke in drugih reči ter povzročili za nekaj tisočakov škodo, ki je razen poškodbe na hiši kriča za zavarovalnico. Pijače se niso lotili. Bilo je kakih osem oseb in so si svetili z električnimi svetilkami.

Trije vlomi v eni noči.

Iz Toplice pri Novem mestu pišejo: V noči od 1. na 2. decembra je v Obrhu pri Toplicah v zgodnjih urah neznan tat vplnil na treh mestih. Najboljši plen je dobil okoli 5. ure zjutraj v hiši posestnika Pegica kjer je odnesel en površnik, eno še popolnoma novo obleko in nekaj denarja. Stanovalec hiše, ki so bili v posteljah, so sicer čuli neko hojo, a so mislili, da je že kdo domačih vstal. Gospodinja je tedaj vstala in odprla vrata. V tistem trenutku pa je stopil mimo nje tat in odšel.

Tatvine okoli Semiča.

Tatovi so 30. novembra zopet udili v Petričovo vinsko klet pri Semiču in odnesli precej vina. Škoda pa je tem večja ker so tatovi razdrli zid. Vsekakor bi bilo dobro, da bi občina pomagala pri izsledovanju in vsakega sumljivega pohajkovalca prijavilo orožnikom.

Vlomilec na misijonu.

Iz Smartna pišejo: Pri nas v Smartnem imamo misijon. Precej ljudi se steka vse te dni v smarsko cerkev, ki je čez dan redkokdaj prazna. Sploh pa je živahni vrvež tud zunaj na trgu, kjer kupčujejo sejmarji.

Dva mladeniča iz okolice sta prodajala obiskovalcem misijona raznovrstne marmornate kipe. Kupčija je bila bolj slaba, pa se je enega izmed "kparjev" polotil greh. Po dvanajsti uri, ko se cerkev izpraznil, je smuknil v božji hram, z železom je dvignil pokrov nabiralne puščice, je odprl, milodare pa je pobasal v žep.

Jadno je zapustil cerkev, svoje mu pajdasi, ki je ta čas stražil pred vrati, je še dejal: "Vse je šlo v red," nakar sta izginila z nevarnega prostora.

Sumljivca je pričela zasledovati ena izmed sejmark, ki je prisluskovala njihovem razgovoru in se je kasneje res izkazalo, da je bil njen sum upravičen. Kmalu nato se je dolgopisna dvojica pojavila pred Razbarskovo trgovino. Med tem ko je en strazil, je drugi dvignil železni zaster in odprl izločeno okno.

"Primate tati!" S temi klici so navadili na mladega vlomilec domaćini, ki so stali pred Ribavsovo gostilno. Oba pajdasa sta se spustila v dir, eden je pobegnil, drugega pa je ojet neki kolesar. Tega, v litjski okolici dobro znanega Otoma P., so izročili orožnikom, ki so ga po zaslišanju predali v litjske sodne zapore. Aretiranec je še mladoletnik, ima komaj 20 let, pa ima že posla s sodiščem. Fant je brezposeln, pred nedavnim je bil tovarniški dežave, zaradi znanjšanja obrata pa je bil odpuščen iz službe.

Po imenju šmarskega cerkovnika je bilo v cerkveni puščici nad 300 dinarjev milodarov, ki so jih zaradi misijonskih dni darovali verniki. Otomevega pajdasa zasledujejo sedaj orožniki.

Hlovice ga je podsula.

Dežave pri Ljubljanski gradbeni družbi 49-letni Miha Bernik, stanujoč v Medvodah, je bil zaposlen pri kopanju hlovice v jami omenjene družbe nad Medvodami. Bernik je nameraval, ker je bil zvonilo polno, delo zapustiti, prav tedaj pa se je nagnil velikanski kos glinaste zemlje in nesrečnika podsul. Bernika so njegovi tovariši komaj izveljali izpod glinice, sedaj hudo poškodovanega po vsem telesu. Ponesrečenca so popoldne prepeljali z reševalnim avtom v splošno bolnico.

ŽENSKJE IN ŠTUDIJ NA VISO KIH ŠOLAH

Šoli kažejo velik porast zimskih slušatelj. Kakor pa je razvidno iz neke statistike, je od prejšnjih slušateljke dovršilo študije samo 10 odstotkov, dočim jih dovrši sedaj 90 odstotkov slušateljke. Ogromna večina dijakin se v nadaljnjih semestrih rajši poroči in obesi učenje na klin.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK? Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nesreče ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00. članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

Iz Jugoslavije.

Epilog družinske tragedije.

Pred okrožnim sodiščem v Somboru se je začela razprava proti 20-letnemu posestnikovega sina Josiju Koenigu, ki je 26. julija med prepriom zabodel svojega očeta, 52-letnega posestnika Jovana, ker mu ni hotel dati 400 Din. Pri razpravi je obtoženec dejanje priznal, zagovarjal se je pa, da je ravnal podzvestno in da ni hotel očeta umoriti. Izvedenci so bili mnenja, da je obtoženec odgovoren za svoje dejanje, trije zdravniki se pa vztrajali na salsišču, da je duševno omejen in degeneriran in da za svoje dejanje ni odgovoren. Državni pravdnik je zato predlagal, naj o tem odloči višji sanitetni svet, kar je pa sodišče odklonilo.

Zanimiva avtorska tožba.

Zagreški Edison Palace Kina ima neko afero z Aleksandrom Biničkim, ki je napisal za neki Faramountov film nekoliko sketchev. Binički tožijo kino, da je njegovo besedilo na filmu popačeno, kar da škodi njegovemu dobremu imenu. Sodišče je do končne rešitve te pravde odredilo, da se ne sme predvajati predmetni film. Binički zahteva 50,000 Din odškodnine in pa 50,000 Din za žaljeno osebo čast.

Konec zanimive pravde v Zagrebu.

2. decembra je bila zaključena pred kazenskim oddelkom okrožnega sodišča pravda mestnega senatorja dr. Benkovića, predsednika bivšega Saveza hrvatskih pevskih društev zoper dr. Ivana Pernarja, bivšega narodnega poslanca. Dr. Benković je namreč tožil dr. Pernarja zaradi žaljenja na likvidacijski skupščini Saveza pevskih društev. Pernar je bil danes obsodjen na mesec dni zapore in 600 Din denarne kazni pogojno, dočim je bil od drugega dela obtožbe oproščen.

Nenavadna nesreča v Zagrebu.

4. decembra opoldne se je pripetila na Pejačevićevem trgu v Zagrebu nenavadna težka nesreča. Nekaj tovarni voz je zadel v motorno žago za drva, ki je montirana na vazu in jo podir. Žaga je padla na slučajno mimoidoče delavca Milana Ivića. Ker je bila v polnem pogonu, ga je cirkularka strahovito razmesarila. Ponesrečenec je dobil težke poškodbe na rokah, bedrih in v kolku. Mož je izgubil veliko krvi in so ga v nevarnem stanju prepeljali v bolnico.

Trogirska katedrala v nevarnosti.

V trogirski katedrali se je pojavila nevarnost, da se zruši težka cerkvena streha. Posebna komisija konzervatorskega društva v Splitu je pregledala katedralo ter zaprosila bančno upravo za nujno pomoč v svrhu poravila strehe.

Napad na cesti.

3. decembra ob 10. se je srečal trgovec Bela Pogani iz Vel. Bečkerega pred gostilno v Subotici s svojo ljubimko Gizelo od in njeno materjo Rozalijo. Potegnil je revolver ter ustrelil šestkrat na obe ženi. Dva strela sta pogodila in sta bili obe ranjeni. Napadalec se je hotel poteni sam ustreliti, a so mu še pravočasno vzeli samokres gostje, ki so prihiteli iz gostilne. Našli so pri njem pismo, iz katerega izhaja, da je imel že dalje časa namen izvršiti samomor.

Toženec in tožitelj na obtožni klopi.

Pred okrožnim sodiščem v Somboru se je začela zanimiva razprava. 29. junija je 25-letni Vlado Malacko v Vrbasu najel avtomobil Adama Behra in mu naročil, naj ga pelje v bližnje selo. Komaj sta zavila iz mesta, je Malacko veskrat ustrelil na Bohra, k sreči ga je pa samo neznatno ranil. Ko je zločinec videl, da se mu je napad izjalovil, je potegnil iz žepa nož in sunil Bohra v vrat in glavo. Kljub težki poškodbi ni izgubil zavesti. Videč, da se mu je napad izjalovil, je skušal Malacko pobegniti, toda Bohra je potegnil iz žepa samokres, streljal za njim in ga ustrelil v hrbet. Bohra in Malacko so prepeljali v bolnico, kjer so ju operirali.

Morski vojak ustreljen pri Sibeniku.

Iz Sibenika poročajo, da so ribiči ustrelili okoli 300 kg težkega morskoga volka. Morska pošast je bila dolga tri in pol metra in je imela v hipu, ko so jo vtilili veliko ribo v zobeh.

Dopisi.

New York, N. Y.

Faranom Sv. Cirila v New Yorku se nanažanja, da bomo na starega leta dan v cerkvi praznovali spomin stoletnice prihoda v New York našega odličnega rojaka Friderika Baraga, škofa-misijonarja med Indijanci. Povabljen je odlični govornik.

Med cerkvenim opravilom je kolekta za "Baragov sklad" v prid revnim dijakom slovenskih staršev v Ameriki. Po tej slavnosti praznujemo v halli proti prostovoljni vsopnini v korist cerkve Silvestrov večer. Na programu je godba, petje in šaljivi prireditelji. Pridite!

Odbor.

SLABE IN TRUDNE
se poželjito starejše osebe. Preizkušeno sredstvo, ki pospešuje obtok krvi, je naravni "PLANINKA" ZDRAVILNI ČAJ. Zahtevajte v apotekah samo pravi "PLANINKA" od BAHOVEC v kombiniranih paketih in z napisom proizvajalca.

Lekarna Mr. Bahovec — Ljubljana

Interesanti, obrnite se po brezplačne informacije na gori imenovano lekarno ali pa na našega zastopnika — THE CHEMICAL PRODUCTS CO., 286 Fifth Avenue, New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

CUDEŽNO DETE.

Ne bojte se, to ni božična zgodba in ne bom vam pravil o betlehemske detetu in betlehemske stali, pač pa o drugem čudežnem otroku, ki je bil pred par leti v našem uredništvu. Prišel je s svojim očcem, kajti bil je premajhen, da bi sam hodil po svetu. Oče ga je pripeljal, in namenjena sta bila v stari kraj.

Oče je imel bordarje neke na Zapadu ter si je, malo z delom, malo pa s pijačo toliko opomogel, da se je poslovil od bordarjev in od ameriške prosperitete in se namenil v domovino.

Zena je bila odpotovala že pred stiriinajstimi dnevi z dojenčem v naročju in tremi starejšimi otroci, ki so ji bili na dolgem potovanju bolj v nadlego kot v pomoč.

Običajno gre v takem slučaju mož naprej ker same žene ni nič bordarjev strah, v onem slučaju je bilo paš narebo.

Prišla sta torej v uredništvo po slovo in na kratek pomehek.

Oče nam je pripovedoval o slabih delavskih razmerah ter o tem in onem, fantek je pa stal poleg in živo gledal s svojimi črnimi očkami. Rdeča liska so mu bila vsa nabrekli od samega ljubelega zdravja. Niti besede ni rekel. Še tega ni hotel povedati kako mu je ime, pa kako tudi, saj je bil komaj štiri leta star in menda ni bil do takrat še nikdar med tujimi ljudmi.

Nekaj časa smo mu ponujali peninj, pa jih ni maral; pokojni Janec ga je hotel s kofetom pogostiti, on pa ni bil niti.

O, kar pustite ga, — je rekel oče — malo plašljiv je, sicer pa brijten, srašno brijten. Ko se enočevka privadi, začne govoriti vsake sorte stvari, toda mi zastopimo le vsako deseto. Ko je včas prišla učiteljica, k nam, je rekla, da tako brijtnega fantka ni še nikdar videla. Naučila ga je, kaj je "a" in kaj je "e", dočim je "i" že pred letom poznal. Če bo tudi v solah tako priden, se mu ne bo treba tako mučiti po svetu kot se jaz.

Fantek je pa stal in gledal in menda tudi poslušal, pa se ob vsej tej hvali ni nič prevzel.

In tako smo pozabili nanj.

Oče je poizvedoval, če je bolje kupiti dinarje ali če so dolarji bolj priporočljivi, koliko časa je treba čakati v Havre in če je res, da se ni treba med Parizom in Ljubljano preselati.

Naenkrat se pa razširi po uredništvu silen in zvonek smeh, ki ni hotel in ni hotel ponehati.

Ozrli smo se. Fantček je ležal na trebuhu, krčevit smeh mu je pretresal drubno telesce, v obrazek je bil ves zaripel, in solze neizmernega veselja in preudežnega zadovoljstva so se skoro curkoma hle naravnost na — mojo kolono.

Marsikaj sem že doživel v svojem življenju, takega prizora pa še nikdar ne. Nikdar še nisem videl človeka, ki bi tako užival tisto, kar sem napisal, kot je uživalo to čudežno dete.

Presenečen sem se sklonil čezenj in pogledal kaj čita. Objavil sem bil res smešno stvar, kakršna se mi le redko posreči. Toda da bo kdaj izzvala tak prisrčen smeh, se mi ni nikdar niti sanjalo.

— Glej, Zgaga, — sem si mislil, — zdaj ti je pa dodeljeno največje zadovoljenje. Nedolžen otrok ti ga je dal.

Fantček je drsal z desnim kalcem od vrstice do vrstice v moji koloni, z levo ročico je pa tolkel po časopisu in se smejal s smehom, ki je bil skoro krohotu podoben.

Ves začuden sem pogledal očeta in takoj dobil zadovoljno pojasnilo.

— Pustite otroka, naj ima veselje — je dejal oče. — Saj ni nič hudega. Vse to se je naučil od nekega našega bordarja, ki je bil precej prikurjen. Vsak večer je bordar čital tiste neumnosti v vaših cajstengah, se smejal, tolkel po papirju in govoril: — Ej, Zgaga ga poka! Otroka je videl, zdaj ga pa oponaša.

In otročiček nas je pogledal in začel med smehom kričati: — Ga-ga, poka, Ga-ga poka....

Lord Robert Cecil o Briandovem načrtu.

Sloviti angleški državnik in publicist, dolgoleten zastopnik Anglije pri Društvu narodov, razlaga angleško stališče k Briandovemu predlogu evropske federacije.

Briand ima prav. Evropski narodni svet ne moremo biti preko tega dejstva ne moremo luči, čeprav posvečamo evropske sile vedno večje zanimanje svojim dominacijam in prekomorskim kolonijam, čeprav so po celim svetu razpredene niti evropske trgovine in čeprav obstoje med posameznimi narodi na evropski celini tradicionalna nasprotja ali celo sovražstva. Enotnost Evrope še vedno obstoja, kljub temu, da je malo zasenčena od dima svetovne vojne in težnji mladega nacionalizma.

Od onega dne, ko je "sveto rimsko cesarstvo" prenehalo biti politična realnost, pa do evropskega sporazuma, ki ga je lord Salisbury branil 1. 1897, "kot embrio" onega evropskega ustroja, ki lahko reši civilizacijo pred grozotami vojne, je vsa zgodovina polna načrtov o evropski federaciji. Notranji spori Evrope niso niti realnejši niti resnejši od običajnih družinskih sporov. Obzlati jih je treba tem bolj, ker so popolnoma nenaravni. Sam Napoleon je enkrat izjavil, da je vsaka evropska vojna državljanska vojna.

Na prvi pogled izgleda, kakor da bi svetovna vojna pokopala to osnovno, dasi neizpisano resnico, in danes najdemo v domovini g. Brianda in drugod polno javnih delavcev, ki govorijo o delanju kakor da bi bilo res tako. Ti ljudje gotovo nimajo prav, ker skupnost Evrope bazira na globokih osnovnih zakonih skupne rase in kulture, katerih ne more uničiti samo ena katastrofa, pa naj bo še tako velika. Sprave in sporazumi, ki tvorijo svetle točke na temnem nebu povojnega časa duševni heroizem, ki je na novo zgradil toliko porušeni mostov, uspehi Društva narodov, ki se nam zdijo prav neverjetni, ako se spomimo na mržnjo med narodi pred kratkim 11 leti, vse to so dokazi, da je moja sodba pravilna. Strinjamo se z Briandom, da današnji Evropi še vedno manjka "čut vzajemnosti". Zelo važno je, da se ta čut razvije, ker bo podprl in okrepil novo institucijo, ki deluje na ureditvi svetovnega mira. Za enkrat brez dvoma v Društvu narodov, ki obsega vse dele sveta, se ni onega pravega čuta vzajemnosti, ki je potreben za dobro in blagodejno delovanje te visoke institucije.

"Evropski" torej danes ni več samo geografski izraz, temveč pojem, ki izraža tudi neko enotno miselnost. To morajo kot osnovno premiso sprejeti vsi oni, ki hočejo prav razumeti Briandov načrt za federalni ustroj Evrope.

Drugo dejstvo je, da je novi načrt predložil državnik, ki se je že v mnogih prilikah izkazal kot prepričan in gorji zastopnik mira. Političnemu načrtu, pri katerem avtorjev značaj in njegovi nameni zaslužijo vse naše spoštovanje, pač lahko odpuščamo različne pomanjkljivosti v podrobnostih. Briand ima velike zasluge za svet in Evropo. Pokazal je pogum, široko grudnost in vztrajnost pri zasledovanju svojih ciljev. Pomagal je dovesti Nemčijo v Svet Društva narodov kot stalno in Francijo enakopravno članico, pri tem pa še vedno ohranil zaupanje ogromne večine svojih roparjev. Sodeloval je pri izdelavi novega političnega sistema, po katerem se naj vsa nasprotja med nekdanjimi sovražniki urede na mirni način. Pričepogel je k ureditvi finančnih posledic vojne in rešil francosko-nemške odnose, z a. strupljene atmosfere, ki je obstajala, dokler so francoske čete stale v Porenju.

Enakih zaslug ne odrekam tudi pokojnemu Stresemannu, katerega naloga ni bila niti manjša, niti lažja, posebno ako upoštevamo naravno mržnjo, ki so jo njegovi rojaki morali čuti o ponižanjih versajške pogodbe. Tudi zaslug britanskih državnikov ne smemo pozabiti. Vendar pa ugotovimo samo objektivno resnico, ako približemo, da je Briand pošteno in vztrajno sodeloval pri vsaki akciji Društva narodov za preprečitev novih vojn. Protivojni pakt, ki je nastal po njegovi inicijativi in je eden najmanjših njegovih uspehov za stvar mira. Že iz teh vzrokov bi bilo torej krivično in nehalčno, ako se ne bi nezno vzeli v pretes

predlogi, ki jih je stavil tako dober Evropejec.

Dalje je moje mnenje, da je prišla intervencija Brianda ob izredno ugodnem času. Danes ne more noben kvalificiran opazovalec zanikati, da preživlja Društvo narodov težke čase in da je razvoj mirovnega pokreta popustil. Ta pojav opazam tudi v svoji lastni domovini, kjer se naš stari imperijalizem pod geslom, da lahko sami krijemo svoje potrebe, bori proti politiki britanskega sodelovanja pri organizaciji mira v Evropi in na svetu. Sem spadata tudi razburjenje in bojazen, ki sta pred kratkim kalila francosko-italijanske odnose. Vidim dalje, kako se države, ki jih tlačijo finančne težave, branijo žrtvovati svojo namero, doseči blagostanje, potem visoke carinske zaščite, ter se ne menijo za sredstva, ki jih je predlagala svetovna gospodarska konferenca leta 1927, čeprav nudijo za splošno blagostanje boljše izgleda, sicer morajo da se ne za jutri, vendar za bližnjo bodočnost. Slednjic in predvsem pa vidim ta pojav v tem, kako se vse države skušajo umakniti obvezam razorožitvenega načrta, ki bi obsegal ves svet. Lahko smo popolnoma prepričani, da brez splošne razorožitve ni mogoča niti taka tesnejša zveza med državami Evrope. Tem negativnim momentom bi lahko še pridali, da se v zadnjem času ni pokazala nobena nujna prilika, kjer bi se morale uveljaviti one funkcije Društva narodov, ki jim je naloga, ohraniti svetovni mir.

Mislím, da je ta mrtvi in malo dušni čas v mirovnem pokretu moral priti. Vedno bolj se oddaljuje mo od svetovne vojne in spomin na njo se počasi preživlja. Novi politični problemi so v mislih resnih ljudi Evrope in Amerike zavzeli prvo mesto, dočim je imel doslej skozi leta prvenstvo samo načrt, kako ustvariti mednarodno ustanovo, ki bi ohranila svet pred novo vojno. Toda ali je res edini vzrok da je ta načrt stopil v ozadje, v tem, da se ga je svet že naveličal in nanj pozabil? Briand je pokazal, drugi vzrok, da namreč notranji razdori v Evropi zelo zavlačujejo organizacijo mira in napredek mednarodnega sodelovanja na vsem svetu. Kjer bi Evropa morala dati dober vzgled, je baš ona kamen spodbite. Evropa, ki bi lahko bila in bi morala biti združena, je razdeljena. Se vedno predstavlja ono nevarno točko, kjer vsak dan lahko izbruhne nova vojna.

Borimo se za skupno evropsko politiko? Tako je vzkliknil Briand in v njegovih besedah je mnogo resnice. Vendar je več ko dvomljivo, ali je čas že zrel za tako ureditev Evrope kakor jo predstavljajo Zedinjene države Amerike in Avstralije. Ako dobro razumem Brianda, tudi on za enkrat predlaga samo delno uresničenje tega ideala. Plemenske, verske, jezikovne in politične razlike so v Evropi tako velike, da tega kontinenta ni mogoče kar čez noč preobraziti v politično enoto. Zle dedščine se ni mogoče znebiti v nekaj dneh. V tem pa niso edine težave. Enota in blagostanje Evrope za enkrat se nista sama sebi namen. "Europa contra mundum" bi bila ravnotako velika nevarnost za svetovni mir kakor so nasprotja med posameznimi evropskimi narodi. S tem, da bi se postavila namesto nasprotnih držav, naprosta med kontinenti, se ne bi dosegle nikake ugodnosti za mir, temveč dočela na spetno.

Taka antiteza med Evropo in ostalim svetom bi bila že dovolj nevarna, tudi če bi se omejila le na gospodarsko sfero. Evropska carinska unija, obdana z običajnim carinskim zidom in bila nevarnost za ves svet. Razen tega gre današnji praktični Društvo narodov, da se imenujejo v razna razsodišča zastopniki neinteresiranih držav, na pr. Kanade ali Japonske, velika prednost pri mirnem reševanju mednarodnih sporov. Nasveti teh zastopnikov so čisto izredne vrednosti za one, katerih stališče je zaradi tangrintnih interesov več ali manj pristransko. Ako ne bi prekomorske države pripadale Evropi nobenih drugih koristi, izvršujejo te funkcije mednarodnega sode

šča. Zato se pač ne bi smeli uvažati nikaki novi ukrepi, ki bi izpodkopali solidarnost vseh kontinentov pri delu za utrditev mira. Ako bi prenesli razprave o važnih mednarodnih odločitvah o d sveta Društva narodov na kako evropsko konferenco ali izvršni odbor, bi to pomenilo uničenje Društva narodov in Evropa se ne bi mogla potem nikdar dvigniti iz današnjih razvalin. Zaradi tega sem prepričan, da se da Briandova namera, kako pomagati Društvu narodov, najlažje na ta način doseči, da se ne ustvari nov organizem, ki bi že v začetku imel svoj poseben obstoj, ampak da se stori mehanizem, ki bi bil integralen del Društva narodov in ki bi zasledoval iste smotre kakor Društvo narodov.

Popolnoma jasno pa je, da ne bi mogla nobena britanska vlada vstopiti v evropsko zvezo, ki bi v kateremkoli oziru izgledala kot celinski blok, organiziran z osto proti drugim kontinentalnim ali mednarodnim skupinam. Ta nevarnost se da popolnoma preprečiti le, če se novi evropski sistem vključi v Društvo narodov. Mogoče, da je britanski odgovor Briandu izgledal hladen, ker je poudarjal to točko kot bistveni pogoj: zato je potrebno, da so tudi razlogi za tak odgovor dobro in splošno znani. Ako postavite povprečnega Angleža pred izbiro, ali hoče biti član evropske federacije ali pa ostati pri sistemu angleško-ameriškega sodelovanja, se bo brez dvoma odločil za poslednje. Izbral si bo prijateljstvo z Ameriko zaradi mnogih tesnih vezi, ki spajajo angleški narod z njegovimi ameriški rojaki. Današnji Anglež lahko čita v svojem časopisu vse mogoče žalostne stvari, kako ameriški senatorji izgrajajo in vlečejo britanskega leva za rep, ne bo jih niti poslušal, še manj pa veroval, ker njegovo čustvovanje do Amerike ne temelji na časopisnih poročilih. On črpa svoje poznavanje Amerike iz pripovedovanja in pisanja svojih sorodnikov in prijateljev na oni strani Atlantika, ki govorijo isti jezik kakor on in delijo njegove nazore in predsode.

Ta moment je med drugimi tudi važen razlog, zakaj mora britanska zunanja politika bazirati na prijateljstvu z Zedinjenimi državami, obenem pa predstavljati ovira v politiki Velike Britanije, da nikdar ne more sodelovati v kaki kontinentalni skupini, ki bi izgledala neprijateljsko orientirana naprav Ameriki. Pravi britanski državnik ne bi svojega naroda nikdar postavil pred žalostni dilema, naj izbira med obema potema. Dokler se ves evropski pokret giblje v okvirju Društva narodov, ne more nastati nobena nevarnost, ker Društvo narodov bistveno obsega ves svet, obenem pa tudi vsako posamezno državo. In delovanje v kateremkoli odboru Društva narodov se ne bi nikdar moglo smatrati kot članstvo pri neki novi mednarodni skupini.

Dejstvo, da je Britanija sama član nekak vrste federacije svobodnih narodov, Britanskega imperija, ki ga čvrsto veže teta skupnost, a mu je mogoče se namenjeno, da se tudi gospodarsko strne v krepkejšo enoto, je nadaljnji in razumljivši razlog, zakaj ne bi mogla moja domovina stopiti v kako novo, izključno evropsko organizacijo.

Da pa bi evropska federacija brez Anglije bila zelo otežkočena, če ne celo onemogočena, o tem je pač nemogoče vsak dvom. Trgovske vezi med Evropo in Anglijo so izredno močne. Ažne pogodbe vežejo Evropo in Anglijo v enoto in Anglija je soddgovorna za vsako spremembo mirovne ureditve. Politično igra britanski zastopnik v svetu Društva narodov izredno važno vlogo. Zemljepisno, zgodovinsko in kulturno je in mora Velika Britanija ostati nedeljiv del Evrope, ravno tako kakor britanskega imperija.

To sicer niso argumenti, ki bi govorili proti sistemu tesnega gospodarskega sodelovanja med evropskimi državami ter Veliko Britanijo in Irsko, ampak samo dejstva, ki jih je treba upoštevati, kadar se gradi tak sistem. Obenem pa ta dejstva podkrepčujejo moje prepričanje, da je mogoče začeti samo z osnovanjem evropske sekcije Društva narodov in novega stalnega evropskega odbora, ali kakoli slične institucije, ki bi bila podrejena Društvu narodov in bi bila tudi odgovorna njegovemu svetu in skupščini. Davila bi se z vsaki ev-

ropskimi zadevami, v prvi vrsti z evropsko trgovino. Bila bi dalje neprecenljive vrednosti zato, ker bi ojačala mednarodno razorožitev na kopnem, ki je izključno evropsko vprašanje; nadzirala bi pa lahko tudi delo drugih evropskih odborov, ki bi se pečali z regionalnimi vprašanji, n. pr. z Baltikom, z Balkanom in nasledstvenimi zadevami.

Kako daleč se dajo te vrste pre-

logi izvesti, kakšna naj bosta ustroj in oblast novega organizma, vse to so vprašanja, ki se morajo proučiti z največjo skrbnostjo, preden se storijo konkretni sklepi. Samo enobistveni pogoj je, na katerem je treba v vsakem primeru vztrajati: nova organizacija mora poslovati pod nadzorstvom skupščine in sveta Društva narodov in njeni odloki naj se izvršujejo le potom tajništva Društva narodov.

BURNE SEJE MADŽARSKÉ POSLANSKE ZBORNICE

V madžarski poslanski zbornici se vrše poslednje dni neprestane burni spopadi med vladno večino in opozicijo. Vzrok neprestanih nemirov je postopanje vladnih organov pri dostavljanju legitimacij za volitve v novi budimpeštanski občinski svet. Madžarski volilni zakon je že sam tako sestavljen, da skrajno forsira vladno večino, sedaj pa poskušajo vladni organi z različnimi nedopustnimi mahinacijami se bolj oškodovati opozicije ter v ta namen direktno krajevo volilne legitimacije pristavev opozicije. Po podatkih opozicije je bilo izginilo samo v zadnjih desetih dneh okoli 100.000 volilnih legitimacij, ki jih sedaj ne morejo nikjer najti. Opozicija domneva, da bo vlada dostavila te legitimacije,

ki so izginile na tako čuden način, opozicijskim volilem šele takrat, ko bo že potekel rok za vlaganje legitimacijskih kuponov. Na ta način ne bodo mogli pristati opozicije voliti ter bo v že v naprej osigurana večina vlade.

V zvezi s temi razpravami je odstopil predsednik osrednje volilne komisije, ker se je vlada izgovarjala predvsem nanj kot glavnega krivca nerednosti pri dostavljanju volilnih legitimacij. To pa je tudi edini uspeh opozicije, ki ji ne preostaja drugega, kakor samo burna obstrukcija in pa protesti, ki se prav malo primajo vladajočih močetecev.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

PROGRAM ENDERJEVE VLADE

Avstrijski zvezni kancelar dr. Ender je v parlamentu obrazložil namene in cilje vlade. Njegov govor, ki je od prvega do zadnjega stavka priporočil zmernost in ponovno poudarjal upoštevanje zakonov in ustave ter nalagal odgovornost za bodočo usodo Avstrije vsem strankam, je napravil najboljši vtis.

Zvezni kancelar je najprej govoril o zvestobi do ustave in izjavil, da bodo zvezna vlada pri njenem poslovanju vodila načela demokratične republike in ideja zvezne države, kakor je določena v zvezni ustavi. Vlada bo smatrala za svojo prvo dolžnost, da bo zahtevala strogo upoštevanje ustave in ostalih zakonov, ker hoče s tem zagotoviti vsemu javnemu in privatnemu življenju miren razvoj, meščanstvu pa občutek, da je zaščiten in da živi v miru. Potem se je dotaknil uprave legitimacijskih kuponov. Na ta način ne bodo mogli pristati opozicije voliti ter bo v že v naprej osigurana večina vlade.

V nadaljnjem je zvezni kancelar ugotovil, da ni bilo mogoče preprečiti, da ne bi gospodarska kriza tudi neugodno vplivala na zvezni proračun, ker so se zvezni izdatki povečali, dohodki pa zmanjšali. Zvezna vlada bo smatrala za svojo prvo nalogo, da bo v vseh okoliš-

nah vzdrževala ravnotežje v zveznem proračunu. Zaradi tega bo uvedla največjo štednjo.

Za tem je v podrobnem navajal uporabo prvega dela mednarodnega zveznega posojila, iz katerega je do sedaj prejela državna blagajna 394 milijonov šilingov.

Glede zunanje politike je dr. Ender izjavil, da se bo njegova vlada na zunanje političnem polju držala smernic, ki so bile glede odnosov avstrijske republike napram sosedom in ostalim državam na svetu znane za vse prejšnje zvezne vlade. Vlada si bo prizadevala, da bo ohranila prijateljsko razmerje do vseh sosedov Avstrije in pogodbila medsebojno prijateljsko razumevanje ne samo s temi državami, temveč tudi z vsemi evropskimi in svetovnimi kulturnimi državami. Posebno tesno bo gojila Avstrija prijateljsko razmerje do velike nemške brutske države, s katero je vežejo tudi plemenske jezikovne in kulturne vezi.

Zvezni kancelar je nato pozval zbornico, naj se zaveda resnosti trenutka, ki ne dovoljuje nobenega zavlačevanja pri ukrepih za senzacijo javnega in gospodarskega življenja. Kakor se lahko vidi po vzgledu sosednjih držav, ki so po velikosti in gospodarski moči daleko močnejše morajo izkazati državni voditelji uvesti nenavadne mere odločilnega pomeni za dolžni narod, ki seveda brez poštenosti državljanov ne morejo imeti uspeha. Prezrtje in poštenosti ni mogoče dokončati nobenega velikega dela.

KRALJ PO VOLJI NARODA

"La Tribune de Geneve" objavlja izpod peresa Juliana de Borcheta uvodnik pod naslovom "Dobri kralji". Dva sta suverena, pravi avtor, ki uživata v svojem narodu najvišjo čast. To sta norveški kralj Hakon, ki je te dni proslavil 25-letnico svoje vladavine, in jugoslovanski kralj Aleksander, ki je 1. decembra z vsem svojim narodom proslavil 12-letnico narodnega vstajenja.

Pisec nato prikazuje zasluge kralja Hakona za Norveško in pravi: Čeprav je Jugoslavija v jako težkem položaju, je vendar eden stebrov Evrope. Po svoji zemljepisni legi je ona ovira vsakemu imperijalizmu. Nekoč se je Rusija hoteli poslužiti nje za svojo politiko prodiranja na Balkan. Enako je ta dežela bila odbijač, na katerem so se zrušile sile sultanov, kakor so se zrušile na njen tudi avstro-ogrške namere v njenem navalu proti Solunu. Tako je Jugoslavija proti nemškemu drangu in prodiranju italijanske ekspanzije ščit Evrope na jugovzhodu proti vsakemu zavojevanju.

Jugoslavija je ena izmed prvih držav, na katero meri revizionistična kampanja, ki se zdaj širi iz Rima, Berlina Budimpešte in Sofije in ki doblja potuho iz Moskve. Navzlic vsem tem neugodnim okoliščinam in grožnjam je Jugoslavija zmogovito ustvarila svoje edinstvo. Notranji boji v prvih pojevnih letih so pozabili. Prebivalstvo stare kraljevine Srbije in ostalih dežel živi danes v isti zavesti narodne suverenosti. Za ta veliki uspeh je največja in najvišja zasluga bivšega princa regenta Srbije, ki je 1. dec. 1918 v ruševinah takratnega Beograda sprejel delegacijo narodnega sveta iz Zagreba in s to delegacijo postavil temelji novi državi.

Zvest svojji objubi in videč, da strankarska politika stopa po slabih poteh in da vodi državo v pogubo, se kralj ni pomisljal napraviti konce te politiki. Ta njegova diktatura ni v nitemer podobna kakim drugim diktaturam in ne temelji na sili in imperijalizmu, nego na pristanku naroda v globoki želji po miru. Prav tako ni v kralju Aleksandru prav nič monarha po milosti božji, niti ne ljudskega tribuna. Enako kakor njegov brat v orožju belgijski kralj Albert ali stari suveren norveški užiiva tudi on ljubezen vsega naroda.

NOV POMORSKI ORJAK

Iz Londona poročajo, da je sklenila velika angleška plovna družba zgraditi nov parnik, ki bo obsegal 73.000 ton. Največji sedanji parnik je "Leviathan" z 59.900 tonami. Stroški za novega orjaka bodo znašali 5 milijonov funtov sterlingov.

Stalež—in naša proizvodnja pod njim

NAŠ NAZOR o javni potrebnosti je, da naj posluje za dobrobit svojih odjemalcev javnosti, in njenih uslužbencev, kakortudi za dobrobit njenih lastnikov.

Pri pregledu našega rekorda za 1930, da doženemo razmerje med proizvodnjo in tem staležem, smo doglgnali te poglobitve zaključke:

Mi imamo sedaj 2,660 več uslužbencev na naši plačilni listi kot smo jih imeli 31. decembra 1929.

V prvih enajstih mesecih leta smo 17,360 izmed naših 36,000 uslužbencev zvišali plačo v skupni vsoti \$2,253,800 na leto.

Naša služba se je izboljšala. Nadomestili smo 131 cestnih milj naših podzemskih razdeljevalnih črt, kar je stalo približno enajst milijonov dolarjev, za proge na cestnih drogih v dobrobit zemljišča v soseski. Zvišali smo našo razvojno kapaciteto 110,000 kilovatov, da zajamčimo trajno dobavo elektrike za domače in trgovske potrebe.

V prvih enajstih mesecih so znašali stroški za obratovanje in gradnje \$154,916,000, večina te vsote je šla za plače, potrebščine in opremo.

Predlagali smo znižanje cen o čemur še vedno razmišlja Public Service Commission, kar bo zmanjšalo za približno šest milijonov dolarjev račune uporabljavev elektrike vsako leto po odobrenju.

Zdi se nam, da nismo napravili slabega dela 1930. Upamo napraviti še boljše delo z vsakim letom v bodočnosti.

The New York Edison System

McLean
President
The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

Narodne pesmi za mladino (Zbornik) 3 zvezki skupaj 50
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) 25
Vojaske narodne pesmi (Kosi) 30
Narodne vojaške (Ferjančič) 30
(Pregelj) 1-
Lira, srednješolska, 2. zvezka skupaj 2-
Troglasi mladinski zbori:
Mešani in moški zbori (Aljaš) — 3. zvezka: Psalm 118; Ti veselo poj! Na dan; Divna noč 40
5. zvezka: Job; V mraku; Dneva nam pripelji zar; Z vencom tem ovenčam slavo; Triljav 40
6. zvezka: Opomin k veselju; Sveti noč; Strahotki; Hvalite Gospoda; Obetniki; Geslo 40
7. zvezka: Slavček; Zastali ptič; Demorodna iskrica; Pri svadbi; Pri mirvaškem sprevedu; Geslo 48
8. zvezka: Ti osrečiti jo hoč! (mešan zbor); Prijetni in senca (mešan zbor); Stojl, solnce stoj! Kmeti ki hla 40

CERKVENE PESMI:

Domači glas, Cerkevne pesmi za mešan zbor 1-
12. Tatum Ergo, (Premar) 50
Masne pesmi za mešan zbor. — (Sattner) 50
12. Pange Lingua Tatum Ergo Genitori, (Foerster) 50
12. Pange Lingua Tatum Ergo Genitori, (Gerbič) 50

Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikov, (Premar) 40
10 obhajilnih in 2 v čast presv. Srca Jezusovega, (Gram) 35
Missa in honorem St. Josephi — (Pogel) 40
Kyrie 40
K svetemu Rojstnemu telesu — (Foerster) 40
Sv. Nikolaj 40

NOTE ZA CITRE:

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 350
Buri pridejo, koračnica 25

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje, (Bajuk) 130
Bom šel na planine, Podpiri slov. nar. pesmi, (Bajuk) 1-
Na Gorenjskem je fletno 1-

RAZGLEDNICE:

Newyorške, Različne, ducat 40
Velikonočne, božične in novoletne ducat 40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40
Narodna noša, ducat 40
posamezne po 60

ZEMLJEVIDI:

Zemljepisni Atlas Jugoslavija 150
Stenski zemljevid Slovenije na močvilu papirju s platnecim pregrbi 750

Pokrajinski ročni zemljevidi:
Gorenjska 30
Slovenske Gorice, dravsko ptuj-skopje 30
Ljubljana in mariborske oblasti 30
Pohorje, Kozjak 30
Celjska kotlina, Spodnje slovensko posavje 30
Prekmurje in Medmurske 30
Kamniške planine, Gorenjska ravnina in ljubljansko polje 30
Canada 40

Združenih držav, veliki 40
Mali 15
Nova Evropa 50
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 25
Zemljevidi:
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40
Velika stenska mapa Evropa 2-

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znanke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.
Ne naročate knjig, katerih ni v cenniku.

"GLAS NARODA"
216 W. 18. St.,
New York

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glasu Naroda"

MOLITVENIKI:

Marija Varhuja:
v platno vezano 30
v fino platno 100
v usnje vezano 150
v fino usnje vezano 170

Rajski glasovi:
v platno vezano 1-
v fino platno vezano 110
v usnje vezano 150
v fino usnje vezano 170

Nebesa Naš Dom:
v usnje vezano 150
v fino usnje vezano 180

Kvistična srca mala:
v platno vezano 80
v celod vezano 120
v fino usnje vezano 150

Hrvatski molitveniki:

Uteljena starost, fina vez 1-
najfinije vez 160
Slava Bogu i mir ljudem, fina vez 150
najfinije vez 160
Zvonice nebeski, v platno 80
fina vez 120
Vienne, najfinije vez 160

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbook:
v barvnate platnice vezano 30
v belo kost vezano 110
Come Unto Me 30
fino vezano 35

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120
(za odrasle)
Key of Heaven:
v celod fino vezano 120
v celod najfinije vez 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 130
Ave Maria:
v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski 25
Angleško-slovensko berilo 2-
Angleški učbenik 140
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 50
Amerika in Amerikanci (Frank) 5-
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10
Boj nalezljivim boleznim 25
Cerkniško jezero 120
Domači živnozdravniki, trd. vez 150
Domači živnozdravniki, broš. 125
Domači zdravnik po Knapiu: trd. vez 150
broširano 125
Domači vrt 150
Govodoreja 150
Govodoreja 120
Hiliri računar 75
Jugoslavija, Melik 1. zvezek 150
2. zvezek, 1-2 snopč 180
Kletarstvo (Skalič) 200
Kratka srbska gramatika 30
Knjiga o lepem vedenju: trd. vezano 1-
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 15
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 15
Kat. Katehizem 60
Liberalizem 50
Ljubavna in snubilna pisma 125
Materija in energija 125
Mlada leta dr. Javnera Ev. Kreka 75
Mladeničev, I. zv. 50
Mladeničev, II. zv. 50
(oba zvezka skupaj 90)

Mikarstvo 1-
Nemško-anglijski tolmaz 140
Najboljša slov. kuharica, 608 str. lepo vez. (Kallinek) 5-
Nasveti za hišo in dom, trd. vez 1-
Nemščina brez učitelja:
1. del 30
2. del 30
Nemško-slovenski slovar 225
Največji slovenski ljubavni in drugih pisem 75
Slovensko-nemški slovar 1-
Ojačen beton 50
Ohrtno knjigovodstvo 250
Poročninarstvo, trd. vez 180
Poročninarstvo, broš. 150
Pravila za otroke 45
Priročnik za perila po šivotni meri s vzorci 1-
Psihično motnje na alkoholni podlagi 75
Praktični računar 30
Prave in zvelečije (Pitamic) 30
Priročnik in idejni utemelji ruskega idejalizma 150
Radio, osnovni pojmi in kako deluje, usnje, vezano 1-
broširano 175
Računar v kromski in dinarski valovi 75
Ročni slov.-italijanski in italijanski-slovenski slovar 90
Ročni pisarniški vsakodnevni pisem 50
Solazanje 50
Slika in Hvalitva, trd. vezana 90
Slovenska narodna mladina, obsega 422 strani 150
Srečna kuharica, trd. vezana 145
Srečno Pismo stare in nove zaveze, lepo trd. vezano 3-
Srečno vino 40
Srečna varnost 35

Sadje v gospodinjstvu 75
Učna knjiga in berilo laškega jezika 30
Uvod v filozofijo (Veber) 150
Veliki vseved 80
Veliki slovenski splošni trgovskih in drugih pisem 225
Vestilna knjižica 50
Zdravilna zelena 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravstva 150
Zbirka domačih zdravil 60
Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 190
Zdravje mladine 125
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2. zv. 120
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) 80
II. zvezek 80
Prorokovalne karte 1-

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Ann Karenina (Tolstoj) zanimivi roman (2 zvezka) 550
Amerika, povsed do črna, doma najbolje 65
Agitator (Kernik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Benedita vedzevalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mecen 40
Bele noči, mali junak 40
Balkanski, Turška vojska 40
Balkanska vojska, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 50
Blažena Velika vojvoda 60
Boj, roman 65
Burska vojska 40
Beatin dnevnik 60
Božični darovi 35
Božja pot na Bledu 26
Božja pot na Smarni gori 20

Canikar:
Grešnik Lenard, broš. 70
Mimo življenja 80
Mirno mesto 75
Romantične duše 60
Cvetke 25
Cesar Jožef II. 34
Cvetina Borogradska 50
Čarovnica 35
Čelbelica 25
Črtice iz življenja na kmotih 35
Drobit, in razne povesti 35
epistol MRMNski 60
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do Otrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Don Kihot iz La Mancha 40
Dve sliki. — Njiva, Starka — (Meško) 60
Devica Orleanska 50
Duhovni boj 50
Dedek je pravil: Marinka in Strateljci 40
Elizabetha 35
Fabiola ali cerkev v Katakombah 35
Frau Baron Trenk 35
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo 50
Govodnik (2 zvezka) 120
Gospodaria sveta 40
Godevski katehizem 25
Gostilne v stari Ljubljani 60
Griša Mytologija 1-
Gusarji 75
Hadži Murat (Tolstoj) 60
Hektorjev meč 50
Hedvika 40
Hudi časi, Blaga duša, veselolga 75
Hielena (Kmetova) 40
Hudo brezno (II. zv.) 35
Humoreske, Groteske in Satire, vezano 80
broširano 60
Izlet g. Brončka 120
Izbrani spisi dr. H. Dolence 60
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: 2 zvezka 150
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trd. vez 160
Igračke broširano 50
Igralec 75
Jagun 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernaš Zmagovaj, Med plazovi 50
Jutri (Strug) trd. v. 75
broš. 80

Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10-
Sosedov sin, broš. 40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75
Joan Misericordia (Povesti iz španskega življenja) 60
Kako sem se jaz ilkal (Alešovec) I. zvezek 50
Kako sem se jaz ilkal (Alešovec) II. zv. 50
Kako sem se jaz ilkal (Alešovec) III. zvezek 50
Korajška brata, povest iz mladosti v Koreji 30
Krvna sveta 30
Kuhinja pri kraljevski gostilni 25
Kaj se je Markarjevanje 25
Kazaki 30
Križev pot, roman (Bar) trd. vez 110
Križev pot, roman (Kupljenik) 70
Kaj se je imenovali dr. Oks 45
Kraljevič beač 35
Kraljevič Marko 40

2. zv. Otročje igre v pesenah — Različne poezije — Zabavljice in puščice — Jeza na Parnas — Ljudski Gals — Kraljevski rokopis — Tolmač (Levstik) 70
Trdo vezano 70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 30
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovci, Kupčijski stražnik, Uradnik, Ježički doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarc, Duhovnik, itd. 80
Lov na čeno (roman) 80
Lucifer (roman) 1-
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 50
Mali Lord 50
Milionar brez denarja 75
Malo življenje 65
Maron, krščanski deček iz Libanona 25
Mladih znakovnikov lastni življenjski 75
Minarjev Janez 50
Musolino 40
Mrtili Gostaj 35
Mali Klatež 70
Mesija 35
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mlada ljubezen 35
Mladim srecm. Zbirka povesti za slovensko mladino 25
Misterija, roman 1-
Morski razbojnik 50
Na različnih polih 40
Notarjev nos, humoreska 35
Narod, ki izmira 40
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trd. vez 70
Naša leta, trd. vez 80
broširano 60
Na indijskih otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Nihilist 40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 150
Novo življenje 60
Ob 50 letnici Dr. Janeza L. Kreka 25
Onkraj pragov 80
Odkritje Amerike, trd. vezano 60
mehko vezana 50
Praprečanove zgodbe 35
Pasti in zanki 25
Pater Kajetan 1-
Pingvinski otok 60
Povest o sedmih obetanih 50
Pravica kladiva 50
Pabirki iz Roza (Albrecht) 25
Pariski zlatar 35
Prihajajo, povest 60
Pozivalec 25
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trd. vezano 1-
Plat zvona 40
Pri stricu 60
Prst božji 30
Patria, povest iz irske junaske dobe 30
Po gorah in dolinah 80
Po litra vipave 60
Poslednji Mehikanez 30
Pravilice H. Majar 30
Predtržani, Prešerna in drugi svetniki v gramofonu 25
Prigodbe čebelice Maje, trd. vez 1-
Ptičje selivke, trd. vez 75
Pred nevihte 35
Prva ljubezen 50

Pravilice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40
Popotniki 60
Poznava Boga 30
Pirhi 30
Porodni 30
Praki Judek 25
Prisega Hurovskega glavarja 30
Prvi med Indijanci 30
Preganjane indijanskih mladencev 30
Potop, I. zv. 3-
Potop, II. zv. 3-
(Oba zvezka skupaj) 550
Razkrinkani Hausburianci 50
Robinson 60
Robinson (Crusoe) 1-
Revelucija na Portugalskem 30
Rdeča in bela vrtina, povest 30
Rdeča megla 70

3. zv. (Gaj Salustij Krisp) Vajna z Jugurto, poslov. Art. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1-
St. 39. La Boheme 30
St. 40. Magda 40
St. 41. Misterij duše 1-
St. 42. Tarzanove živali 90
St. 43. Tarzanov sin 90
St. 44. Tarzanov sin, trd. vez 120
St. 45. Slika De Graye 120
St. 46. Slov. balade in romance 80
St. 47. V metcu 30
St. 48. Namistišni ilobniki 50
St. 49. To in onkraj Sotle 30
St. 50. Tarzanova mladost, trd. vez 120
St. 51. Glad (Hamsun) 90
St. 52. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1-
St. 53. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1-
St. 54. (Golar) Bratje in sestere 75
St. 55. Idijot, I. del. (Dostojevski) 90
St. 56. Idijot, II. del 90
St. 57. Idijot, III. del 90
St. 58. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 325
St. 59. Kamela, skozi uho šivance, veseloigra 45
Slovenski pisatelji II. zv. 3-
Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 250
Tik za fronte 70
Tatič, (Bevk), trd. vez 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 120
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 50
Tri legende o razpeli, trd. vez. 65
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1-
Tisoč in ena noč I. zvezek 130
II. zvezek 140
III. zvezek 150
KNJIGE SKUPAJ \$3.75
V robitvu (Matič) 125
V gorstem zakotju 35
V oklopujaku okrog sveta, I. del 90
2. del 90
Večerna pisma, Marija Kmetova 75
Vojska na Turškem 60
Veliki inkvizitor 1-
Vera (Waldova), broš. 35
Vojska na Balkanu, s slikami 25
Vrtar, (Rabindranath Tagore), trd. vezano 75
broširano 60
Volk splošnik in druge povesti I. zv. 125
Trd. vezano 125
Višnjega repatica, roman, 2 knjigi 130
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustih je šla, III. zv. 35
Valein Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika 1. 1927 50
Vodnikova pratika 1. 1928 50
Vodniki in prepovedi 50
Zmisl smrti 60
Zadnje dneve usrečnega kralja 60
Za krubom, povest 35
Zadnja kmetka vojska 75
Zadnja pravda, broš. 50
Zgodovina o nevidnem človeku 35
Zmaj iz Bosne 70
Zlatarjevo zlato 90
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj 150
Zvesti sin, povest 25
Zlatokop 20
Ženini naše Koprnele 45
Zmote in konec gđ. Pavle 45
Zlata vas 90
Zlata cesta 125

3. zv. (Jul. Zeyer) Gampai in Komurasski, japonski roman, iz češine Prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš. 45
St. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbi, II. 73 str. broš. 25
St. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata 60
St. 23. (Sophokles) Antigona, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompeja, I. del, 535 str., broš. 90
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del 90
St. 26. (L. Andrujev) Črna mase, poslov. Jožef Vidmar, 82 str., broš. 25
St. 27. (Fran Erjavce) Hrupolnost in problemi slovenskega krogozorca, 80 str., broš. 25
St. 28. Tarzan sin opica, tr. vez 130
St. 29. Tarzan sin opica, tr. vez 130
St. 30. Tarzan sin opica, tr. vez 130
St. 31. Tarzan sin opica, tr. vez 130
St. 32. Tarzan sin opica, tr. vez 130

3. zv. (Gaj Salustij Krisp) Vajna z Jugurto, poslov. Art. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1-
St. 39. La Boheme 30
St. 40. Magda 40
St. 41. Misterij duše 1-
St. 42. Tarzanove živali 90
St. 43. Tarzanov sin 90
St. 44. Tarzanov sin, trd. vez 120
St. 45. Slika De Graye 120
St. 46. Slov. balade in romance 80
St. 47. V metcu 30
St. 48. Namistišni ilobniki 50
St. 49. To in onkraj Sotle 30
St. 50. Tarzanova mladost, trd. vez 120
St. 51. Glad (Hamsun) 90
St. 52. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1-
St. 53. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1-
St. 54. (Golar) Bratje in sestere 75
St. 55. Idijot, I. del. (Dostojevski) 90
St. 56. Idijot, II. del 90
St. 57. Idijot, III. del 90
St. 58. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 325
St. 59. Kamela, skozi uho šivance, veseloigra 45
Slovenski pisatelji II. zv. 3-
Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 250
Tik za fronte 70
Tatič, (Bevk), trd. vez 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 120
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 50
Tri legende o razpeli, trd. vez. 65
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1-
Tisoč in ena noč I. zvezek 130
II. zvezek 140
III. zvezek 150
KNJIGE SKUPAJ \$3.75
V robitvu (Matič) 125
V gorstem zakotju 35
V oklopujaku okrog sveta, I. del 90
2. del 90
Večerna pisma, Marija Kmetova 75
Vojska na Turškem 60
Veliki inkvizitor 1-
Vera (Waldova), broš. 35
Vojska na Balkanu, s slikami 25
Vrtar, (Rabindranath Tagore), trd. vezano 75
broširano 60
Volk splošnik in druge povesti I. zv. 125
Trd. vezano 125
Višnjega repatica, roman, 2 knjigi 130
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustih je šla, III. zv. 35
Valein Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika 1. 1927 50
Vodnikova pratika 1. 1928 50
Vodniki in prepovedi 50
Zmisl smrti 60
Zadnje dneve usrečnega kralja 60
Za krubom, povest 35
Zadnja kmetka vojska 75
Zadnja pravda, broš. 50
Zgodovina o nevidnem človeku 35
Zmaj iz Bosne 70
Zlatarjevo zlato 90
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj 150
Zvesti sin, povest 25
Zlatokop 20
Ženini naše Koprnele 45
Zmote in konec gđ. Pavle 45
Zlata vas 90
Zlata cesta 125

3. zv. (Gaj Salustij Krisp) Vajna z Jugurto, poslov. Art. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1-
St. 39. La Boheme 30
St. 40. Magda 40
St. 41. Misterij duše 1-
St. 42. Tarzanove živali 90
St. 43. Tarzanov sin 90
St. 44. Tarzanov sin, trd. vez 120
St. 45. Slika De Graye 120
St. 46. Slov. balade in romance 80
St. 47. V metcu 30
St. 48. Namistišni ilobniki 50
St. 49. To in onkraj Sotle 30
St. 50. Tarzanova mladost, trd. vez 120
St. 51. Glad (Hamsun) 90
St. 52. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1-
St. 53. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1-
St. 54. (Golar) Bratje in sestere 75
St. 55. Idijot, I. del. (Dostojevski) 90
St. 56. Idijot, II. del 90
St. 57. Idijot, III. del 90
St. 58. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 325
St. 59. Kamela, skozi uho šivance, veseloigra 45
Slovenski pisatelji II. zv. 3-
Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 250
Tik za fronte 70
Tatič, (Bevk), trd. vez 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 120
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 50
Tri legende o razpeli, trd. vez. 65
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1-
Tisoč in ena noč I. zvezek 130
II. zvezek 140
III. zvezek 150
KNJIGE SKUPAJ \$3.75
V robitvu (Matič) 125
V gorstem zakotju 35
V oklopujaku okrog sveta, I. del 90
2. del 90
Večerna pisma, Marija Kmetova 75
Vojska na Turškem 60
Veliki inkvizitor 1-
Vera (Waldova), broš. 35
Vojska na Balkanu, s slikami 25
Vrtar, (Rabindranath Tagore), trd. vezano 75
broširano 60
Volk splošnik in druge povesti I. zv. 125
Trd. vezano 125
Višnjega repatica, roman, 2 knjigi 130
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustih je šla, III. zv. 35
Valein Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika 1. 1927 50
Vodnikova pratika 1. 1928 50
Vodniki in prepovedi 50
Zmisl smrti 60
Zadnje dneve usrečnega kralja 60
Za krubom, povest 35
Zadnja kmetka vojska 75
Zadnja pravda, broš. 50
Zgodovina o nevidnem človeku 35
Zmaj iz Bosne 70
Zlatarjevo zlato 90
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj 150
Zvesti sin, povest 25
Zlatokop 20
Ženini naše Koprnele 45
Zmote in konec gđ. Pavle 45
Zlata vas 90
Zlata cesta 125

3. zv. (Gaj Salustij Krisp) Vajna z Jugurto, poslov. Art. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1-
St. 39. La Boheme 30
St. 40. Magda 40
St. 41. Misterij duše 1-
St. 42. Tarzanove živali 90
St. 43. Tarzanov sin 90
St. 44. Tarzanov sin, trd. vez 120
St. 45. Slika De Graye 120
St. 46. Slov. balade in romance 80
St. 47. V metcu 30
St. 48. Namistišni ilobniki 50
St. 49. To in onkraj Sotle 30
St. 50. Tarzanova mladost, trd. vez 120
St. 51. Glad (Hamsun) 90
St. 52. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1-
St. 53. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MANICA KOMANOVA:

PROSJAK ŠKRENC

— Halo, otroci, skupaj, Škrenec je tukaj!

Ob tem klicu starega prosjaka smo drveli mali paglavčki vsejfa pilani okrog mola, ki se je moral deliti na prvi pogled vsakomur precej smešen. Mesto prosjaške blage dež rama je nosil v levici nke vrste cekar, ki pa ni bil dosti mlajši od Škrenca samega. Za parice mu je služil ogorel dežnik, glavno mu je pokrival ogromen širokokrajni klobuk, o katerem so nekateri povedali trdili, da nima v premeru nič manj nego njegov rudič dežnik, kadar je razpet. Obliki je nosil, kakoršno je sploh dobil, sedaj preveliko, sedaj zopet premajhno. Pa to bi se vse bilo, če čevljev ta čudak ni nosil nikoli. Polet je hodil bos, postel na je imel noge ovite kar na debele s cunjami.

A kljub temu je bil nam otrokom nad vse ljub in drag. Kadar smo ga dobili v roke, spremili smo ga trumoma do vaškega vodnjaka. Tam se je vsedel na pol-podeto klopico, mi pa po tleh kroz nje ga. In začel nam je praviti bajke in pravilice, smetne, da smo se tolkli ob kolena, pa tudi strasne, da so se nam jezili lasje. Kadar pa mu je zmanjkalo besed, posegel je v svojo starodavno, a za nas tako vevlačni cekar in izvelkel iz njega bonbončke, pa še kako sladke, ter nam jih začel deliti.

Vidite, čitatelji moji, da potem res ni bilo nič čudnega, da smo imeli otroci prosjaka Škrenca tako radi, s tem, da je šel na roko

otročajem, je ustregel raznim ma-mičam, ki ne ostanejo nikoli nezloščene napram onemu, ki poka-že mečko srce do njih ljubljencev. Sicer se je pa znal gospodinjam prikupiti tudi s tem, da jim je pri-naljal ravnopravne zdravilne rože proti vsakojakim boleznim. Zato je dobival Škrenec pri tej ali oni hiši vedno boljše kosilo in meh-kejšo posteljo kakor drug prosjak.

Dobro smo se razumeli s Škrencem, dobro. A prišlo je drugače. Bilo je ob času, ko je umrl stari "Amerikaneec", ki je stanoval kon-cem naše vasi. Ta človek je bil ro-jen — kakor je sam zatrjeval — v naši vasi. Večino svojega življe-nja je prebil v Ameriki — odtod tudi njegov priimek — in si je baje nabral mnogo denarja. Živel je zelo samotarsko in skopo. Toda živ-ljenje in smrt pokojnega Ameri-kanca naše vaščane ni bogve kaj brigala. Tam glasnejši vziki za-šudenja pa so šli od ust do ust, ko je počila novica, da je Ameri-kanecv stanovanje vzel v najela — prosjak Škrenec. In vendar je bila to resnica: kajti kmalu smo vide-li Škrenca setati se pred svojim čednim stanovanjem.

Odslej pa tudi prosjači ni več. Karkoli je porabil za življenjske potrebe, vse je sproti in pošteno plačal.

Razvednost vaščanov, kje je Škrenec dobil denar, je vedno bolj zala. Nekateri črnogledi so celo sumili, da do sedanje svoje udob-nosti Škrenec ni prišel poštenim po-tom.

Otroci smo se sedaj še bolj gnetli okrog njega. Šel nam je pa tudi reš rad imel. Vedno nas je razveseljeval s kako novo pravilico ali pa s cukrčki.

Ko smo se nekeč na vrtu zopet prav dobro imeli, poruka mali so-sedov Mihec Škrenca za kanižolo in pravi:

— Slušite vi, naš ata to pa ma-mi rekli, da ste vi gotovo kje mno-go denarja ukradli.

Pri teh besedah nedolžnega Mihe-ca je pogledal stari Škrenec tako strasno, kakor ga še nismo videli prej nikoli. Nato pa je hitro in očeslj v svoje stanovanje in se za-klenil.

Od tedaj pa tudi za nas otroke ni več maral. Živel je popolnoma sam zase prav do časa, ko se mu je približala smrt.

Tedaj pa je dal poklicati mojega očeta in župana ter jima govoril z oslabeлим glasom:

— Ljuba sosed, umri bom, saj je že čas. Star sem že in dozorjen kakor zrela hruška. Še prej pa mo-ram narediti svoj testament in va-ma pojasniti skrivnost, radi katere so si vaščani tako belili glave in še celo nedolžnim otrokom pravili, da sem kradel.

Dobro se še spominjate, kajne, oče župan, kako je bilo takrat, ko ste po pokojnem Amerikancu delili obično in take stvari med reveže. Ko sem tudi jaz prišel blizu, ste mi rekli: — Hej, prijatelj, pozno prihajaš. Vse sem že razdal. Le čakaj no, tu je še ena blazina polna

mehkega perja. Kar vzemi jo! Bo vsaj enkrat tvoja glava počivala na mehku.

Jaz sem vrzel blazino na ramo, se zahvalil in šel. Res sem imel po-tem tisto blazino nekaj noči pod glavo, toda moja trda butica, ki je bila vse svoje življenje vajena le slame ali pa še kaj tršega, se ni dobro počutila na pernici. Zato sem sklenil blazino izprazniti in jo napolniti z rezanco. In ko nekega jutra preparam blazino in začnem lemeti perje iz nje, zagrabim za neki zavitek. Urno odvijem, in kaj vidim: same bankovce za celih pet tisoč kron! No, ta Amerikaneec je res moral zelo bati za denar, ker ga je zašil v blazino in ležal na njem. Toda kaj sedaj z denarjem? Mislil in mislim ter pridem do zaključka, da je Bog, ki vse ve, go-tovo ta denar meni namenil. Bla-zina je bila podarjena meni, torej je tudi moje vse, kar je v blazini. Pri tolikem denarju se mi je zdelo greh se nadalje beračiti in nadi-govati ljudi. Najel sem si to stano-vanje in živel mirno in zmirno. Ostalo mi je še 3000 kron. Ker sem bil nekoč sam prosjak, tudi sedaj ne smem pozabiti svojih stanov-skih sobratov. Prosim vaju, razde-lita ta denar med prosjake in jim sporočita, naj še kdaj spomni-jo v molitvi! Pa tudi sosedom pojasnita vso zadevo, da me ne bo-do imeli za hudobuža. To je moj testament in ta naj ostane!

Župan je vse, kar je bolnik po-vedal, skrbno zapisal, na kar se je Škrenec podkrižal in oporoka je bi-la napravljena.

Kake tri dni pozneje so nazna-njali šentvitski zvonovi, da Škrenca ni več med živimi. Ker rajni Ame-rikaneec ni imel sorodnikov, je so-dišče odobilo Škrencevo oporoko in denar in se je razdelil med pro-sjake in največje občinske reveže.

Od Škrenceve smrti je preteklo sedaj že mnogo let, a spomin nanj živi še vedno v moji rodni vasi, in vsako leto na praznik Vseh svet-lih ozlija množica prosjakov s cvetlicami in pšaganimi svečami njegov grob ter glasno pomoli za njim in pokoj svojega dobrotnika — nekdanjega prosjaka Škrenca.

Zastonj zoper na-duhu tekem zime.

Značilna metoda, ki je prišla na pomoč nadušnim — Pisite danes za brez-plačno poskusnjo

Če trpite vseh stranih napadov na-duha, ki je mogoče in včasno, če se dušite in ovirate sapo, ne pozabite takoj pi-sati Frontier Asthma Co., za brezplačno poskusnjo njene značilne metode. Ne-sajate se, kaj želite ali se tiste upa-nje v katero zdravilo pod soncem, pišite za to poskusno poskusnjo. Če ste trpeli vse življenje in če ste poskušali vse brez uspeha, če ste poskušali obupati, ne izgubite tega časa in pišite danes po to poskusno poskusnjo.

Na ta način lahko izveste, kaj lahko napraviti napadek za vas navide pre-jajno razočaranje, da se opreosite na-duhu. Pišite po to brezplačno poskusnjo. Sedaj, to obdobje, da se vsak bolnik lahko odleži te napredne metode in naj-pretj brezplačno poskusnjo zdravilne, ki je znano ljudem, kot največji dobrot-ni njihovga življenja. Pošljite kupon dan-es. Ne čakajte.

Brezplačni Poskusni Kupon
FRONTIER ASTHMA CO.
5295 Frontier Bldg., 162 Niagara St.,
Buffalo, N. Y.
Pošljite prosito poskusnjo svoje me-to-de mi.

SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se val brez tajeme,
in stare in stanovitno domače
banke.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

OD ANDREEJEVEGA BALONA DO R101

Ze slavnih tehnični genij Franci-je, znameniti romanopisec Jules Verne je poročeval v svojem slo- vitem romanu "Z zrakoplovom o- krog sveta", da bo pripadla zmaša zračni poletov "težjemu zraku", ne pa balonu ali zrakoplovom, napojenim s plini. In zdaj se mo- derna človek pogosto spominja Ver-nevega poročanja. Spominja se ga je tudi nedavno, ko se je začelo po 33 letih zopet pisati o Andree-vi polarni ekspediciji in njeni tra-gični usodi. Jules Verne je očivil v spomenu tudi pri številnih kata- strofah nemških Zepelinov med vojno, pri katastrofi ogromnega francoskega zrakoplova Dixmuid, pri predianskem polomu italijan-skega zrakoplova Italia, s katerim se je bil napotil v polarno kra- jo general Noble, in končno pri re- nti, največji zračni katastrofi, ki je bil uničen največji zrakoplov sveta R101.

Zračnih katastrof polna zgodov- inna letalstva že mnogo, čeprav ne segajo začetki zrakoplovstva daleč nazaj. Ob koncu preteklega stolet- ja je bil uničen v polarnih krajih balon raziskovalca Andreea in ta katastrofa je bila poljsajena žele- zdal, ko je minilo ob takrat že 33 let. Ostan let pozneje, v začetku l. 1906 se je pripravil nad polarne kraje Wolframov balon, ki se je pa razbil ob ledene gore, se predno se je približal cilju. Takrat so se li- sti pisali o poročanju Jussa Verneja in izkušeni tehniki so začeli resno razmišljati o njegovi ideji "težjega" in "lažjega zraka". Pri teh zračnih katastrofah je pa šlo za balone, ki so bili prepustni za mišost in nemilost vetru. Ker je bilo jasno, da s tako primitivna mi- napravami ne bo mogoče začeti na- d nad zračnim morjem, so začeli tehniki razmišljati o zrakoplovu, ki bi se dala ne glede na veter vo- diti.

Stari nemški prof. Zeppelin, mo- z izredne energije, iznajdlivosti in vztrajnosti, je bil na tem polju pe- ri žilavi pionir. Že l. 1908 in sicer 5. avgusta je doživel Zeppelin svoj prvi nesrečni ognjeni kret, ko je silna nevihta tresla njegov zrakop- lov Z 11 po srečanju polnu ob Rini pri Echterdingenu na tla, kjer je zgorel. To je bila prva ne- sreča, ki se pa ni več ponovila, pač so ji pa se sledile med svetovno vo- jno številne nesreče, ko se je rabi- lo več Zepelinov, nego je mogla ednosmo smela poročati takratna cenzurirana kronika. Vedno Zep- elinov se zblili na tla zavrniki topovi. Pa tudi nesreče so jih uni- čile mnogo. Z11 je zgorel po eks- ploziji plina, L16 je padel v mor- je, L45 se je moral spustiti po po- škodbi na francoska tla in lastna posadka ga je zažgala, da bi ne prišel v sovražne roke. Tako je sle- dil udarec za udarcem. Zrakoplov L59 je padel v morje in se potopil. L47 se je razbil ob strmo skalo. L90 se je potopil blizu Stettina in potegnil za seboj 5 moč posadke. Takrat se pa sploh ni smelo pi- sati, kako je bil uničen zrakoplov za zrakoplovom. Baje je bilo uničenih nad 60 nemških zrakoplovov. Mil- lion in milijoni narodnega pre- moženja so šli z vojnimi Zepeli- ni vnič, da o človeških žrtvah sploh ne govorimo.

Z baloni odnosno zrakoplovi ni- imele sreče nobena država. Že leta 1912 je padel ameriški balon Aeron v morje in se potopil. Ta nesreča je zahtevala 4 človeške žrtve. Za takratne čase ogromne je bila zra- čna katastrofa nemškega pomor- skega zrakoplova L1, ki je v sredi oktobra 1913 eksplodiral. Ta kata- strofa je razmazala svet približno tako, kakor sedaj katastrofa an- gleskega zrakoplova R101, kajti zahtevala je okrog 30 človeških ž- rtv. Takrat so pisali, da gre za ka- zen božjo, kajti isti zrakoplov se je ponesrečil že leto dne prej pri otoku Helgolandu, kjer je utonilo 13 mornarjev. Velika katastrofa je bil tudi konec italijanskega zrakop- lova Citra di Milano, ki se je po- nesrečil v aprilu 1914 in pokopal pod seboj 40 človeških žrtv.

Anglijo je že zadela zračna ka-astrofa, ki ni bila dosti manjša od sedanje. Njen zrakoplov R38 je padel pred leti na tla, se vnel in zgorel. Človeških žrtv je bilo ta- krat 42. Nesreča se je pripetila pri mestu Hullu. Od takrat ni bilo v Angliji večje zračne katastrofe. Za protutež strahovite katastrofe R101 bi lahko smetali katastrofo velikega francoskega zrakoplova Dixmuid v decembru 1927. Zrakop- lov je padel v Sredozemsko morje

s posadko, ki je štela 29 moč. Vzrok te katastrofe se zdaj ni točno po- jasnjen. Dele ponesrečenega zrakop- lova Italia 25. maja 1928 v polar- nih krajih, kjer pa niso padle člo- veške žrtve, če ne računamo onih udeležencev Noblove ekspedicije (Melangreen in tako zvana ba- lon'ka skupina), ki so umrli na- za je.

Zaključek in vsak uspeh za- bi val polet gmočnih tudi člo- veške žrtve. To je menda neizpre- menljiv zakon, kateremu se človek ne more ogniti in kateremu se bo pokoril, dokler ga bo snal nagon- bla, ki r vidi cilj svojega življenja. Gre samo zato, ad ne padajo žrtve zaman in da jih ni preveč. Kdor stopi prvo na nerazorana tla na- predke, ne le da sme, temveč je tudi dolžan žrtvovati življenje. Nje- gov naslednik mora pa izbrati njegove izkušnje in sicer tem bolj, čim več tragike leži v prednikovi žrtvi.

In tu nastanejo pomisleki, ali ni zahteval zrakoplov R101 preveč ž- rtv in ali niso padle zaman? Po- javljajo se vesti, da zrakoplov in bi temeljito pripravljen za polet, da tehnika oprema ni bila bre- hibna, da so kritizirali strokovnja- ki zrakoplov v tem pogledu že pred startom in da bi moral biti nje- gov polet v Indijo manifestacija proti naspretnikom gradnje zrakop- lovov, čeprav je imel R101 po re- konstrukciji za seboj le nematne poskusne poleta. S tem seveda ni rešeno, da so Angliji sami pognali svoj zrakoplov v pogubo. Pač pa je dobila tehnika tu novo izkušnjo, obnem je bila pa postavljena no- va zahteva. Čim večje so bile dose- danje zmage na polju moderne teh- nika, tem večja je bila nevarnost in tembolj je prešla smrt povod, kjer je napravil človeški um še ta- ko neznatno napako.

Dr. Eckener je dal zastopniku Wolfovega tiskovnega urada daljšo izjavo o katastrofi R101. Zrakoplov je moral po njegovem mnenju le- teti nad ozemljem, kjer so pihali močni vetrovi. Če leti zrakoplov nizko in če je viharno, je vedno nevarnost, da se ponesreči. Z ve- liko verjetnostjo lahko trdimo, da je on zrakoplov v začetku katastrofe preobtežen, kajti vse kaže, da je startal docela napolnjen z vodi- kom, da bi imel za tako dolgo po- tado stno zalogo plina. Ko se je po- dvignil v višino, ki je potrebna za polet, je moral del plina izpustiti in tako je postal težak. Ta pri- rastek na teži lahko cenimo pri ve- jetni višini poleta 400 do 500 m in pri dani velikosti zrakoplova na 6-8 ton. Poleg tega se je teža po- večala tudi zato, ker je dež namo- čil obod zrakoplova. Ta pri rastek na teži je znašal 3 do 4 tone. Pri tem je pa porabil zrakoplov komaj dve toni oja, tako da je znašala celotna preobtečenost 7-8 ton, če niso izpustili del vode. Malo je pa verjetno, da bi bili žrtvovani večjo zalogo vode, kajti na poletih zra- koplovov se vsaj v začetku pitna voda ne izpušča.

Nadalje je jasno, da bi se mogel tako težak zrakoplov, ko ga je ve- ter potisnil k tlom, le z veliko te- zavp zopet dvigniti. Če je letel zrakoplov zelo nizko, kar je zelo verjetno, je bila nevarnost, da se velika in prav lahko je zadel s prednjim delom ob tla, ko se je nenadoma pojavil pred njim grič, katerega ob deževnem in megle- nem vremenu ni bilo mogoče pra- vočasno opaziti. Da je nastal pri- silni deformaciji prednjega dela požar, je zelo verjetno. Toda uči-

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo
za Greater New York in okolice, ink.

OBOR ZA 1930
Predsednik:
FRANK HOTKO
402 E. 52nd Street,
New York City
Podpredsednik:
MICHAEL UREK
1715 Gates Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tajnik in arhivar:
JOSEPH DOBACHINIK
Liberty Avenue
Williston Park, L. I.
Blagajnik:
PETER RODE
323 Alpha Place,
Glendale, L. I.
Zapisnikar:
MATHEW CUREL
67 Scherers Street,
Brooklyn, N. Y.
Nadzorni Odbor:
ANTHONY KOSIRNIK
10121 - 85th Rd.,
Richmond Hill, L. I.
FRANK LUSHA
421 Morris Avenue,
Brooklyn, L. I.
ANTON CUREL
363 Seneca Ave.
Brooklyn, N. Y.

Kdor izmed rojakov ali rojkin
se ni član tega društva ali vpraša
svojega prijatelja ali prijateljico ali
pa enega izmed odbornikov za na-
tačna pojasnila. V nesreči se še-
le pozna kaj pomeni biti član do-
brega društva.

To društvo je sicer najmlajše, to-
da najmočnejše bodisi v premoženju
ali članstvu. Društvo je v tem
kratkem času svojega obstanka iz-
plačala že skoro 13 tisoč bolniške in
nad šest tisoč smrtna podpore ter
ima v blagajni nad \$15,000.00.

Društvo zbiruje vsako četrto soboto
v svojih društvenih prostorih v American
Slovenian Auditorium, 233 Irving Ave.,
Brooklyn, N. Y.

SEZNAM KONCERTOV:
28. dec.: Radio-koncert WJAY.
Cleveland, Ohio.
31. dec.: Lorain, Ohio.
Ranovec Svetozar,
933 E. 185. St., Cleveland, Ohio.

nek udarca je sekundarni in ne
neposredni vzrok katastrofe. Ka-
astrofa bi ne bila tako velika, če
ci bi bil zrakoplov napolnjen s he-
lijem, ne pa z vodikom. Zepelinova
v družba vedno stoji na stališču,
da je treba rabiti za prometne zra-
koplove helij. Zanimivo je, da na-
merava ameriška vlada dati na
razpolago ves helij za trgovsko zra-
koplovstvo. Amerika ima namreč
dovolj helija.

GLAVNI DOBITEK

Lepa je zagorska cerkevica, mičim
in zapeljiva je nedeljska razstava
okoli nje; stanti s piškoti, bonbonč-
ki in pisanimi odpusti, pa vse ta-
ko poceni. So pa še druge skušnja-
ve, bolj imenitne in zato draže. De-
nimo na pr. "krogla na keglji". To
je taka nedolžna igračka, da lahko
dva ob njej živita kakor hlija na
polju. V naši zgodbi sta jo čela
Ivan in Roko iz lepega Zagreba.

Morda sta na ljubljanskem vele-
sejnu kaj čula o lepoti naše doli-
ne, res pa je to, da sta v nedolgo po-
stavila ob cekvi šotor, razpostavila
po deski blesede nože, urice, zauj-
sala sta kroglo in spodbila keglj-
ček ter vzpodbujajoče vabila, za-
peljivca taka. Ne zaman. Marsiko
je poizkusil srečo. Tu sta vedno
vsaj dva: tisti, ki jo ima in tisti, ki
je nima. Ti jo n' so imeli, pač pa si
je Ivan za bodoči teden proračun
obremenil z nekaj kovači.

Vse bi se dobro izteklo, če ne bi
noga prinesla našega Franceta. Ti
zani in, kdo bi pričakoval, zadene!
Uro... Okoli gristi se je začela na-
birati gruča zavistnikov in radoved-
nežev. France je sedaj porabil na
vse, na mašo, na vse dobre sklepe,
ki jih je morda kdaj sprožil in je
igral in izgubil, da je bilo grob.
Kmalu se je na čelvi strani nabral
lep kup bankovcev. France je ved-
no in vedno stavil kovača za kova-
cem. Ni igral niti četrte ure in je iz-
gubil čez 500 Din. Čiža se je zado-
voljno smehljaj. Roko vzpodbujal.
Vse množica ki se je abrala okoli
mize, se je vedno bolj razburjala.
Nu, vaja napravi mojstra, in ko je
France plačal dovolj solune, je za-
čel podirati. Roko pa čiča pa hitro
stane v kup in sta jo numerava-
ja popihati z lahko prisluženimi
novci. France je divje začel vrteti
ceč, joki! In zdaj, rusk, rešk... — ka-
kor iz neba orožnika dva in hop —
glavni dobiček, pobasala sta denar
in uro in zapisala fante. Tako na
lepem, v nedeljo in še skoro na teš-
če. Vidite, to je smola.

Vsi trije se bodo morali zagovar-
jati zaradi igre, ki je bila že ha-
zard.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na lista, katerega
prejemate, je razvidno, kdaj
vam je naročnina posla. Ne ča-
kajte toraj, da se vas opominja,
temveč obnovite naročnino ali
direktno, ali pa pri enem sled-
čih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Boonera
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Gatti,
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Bantec

ILLINOIS
Aurora, J. Vertmen
Chicago, Joseph Blish, J. Bevil,
Mrs. P. Laurich, Andrew Spillar,
Cicero, J. Faberz
Joliet, A. Anzels, Mary Sambich,
J. Zaflet, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Burborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Mocnik
Kansas City, Frank Zaga

MARYLAND
Steyer, J. Cernu
Kittymiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Ja-
nezich

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouls, Frank
Pucelj
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouls
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvaticu

MISSOURI
St. Louis, A. Nadrigo

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Parnau
Washoe, L. Champs

NEBRASKA
Omaha, P. Brocietev

NEW YORK
Gowanda, Karl Buerchard
Little Falls, Frank Aszala

OHIO
Barberton, John Bantec, Joe Bili,
Cleveland, Anton Bantec, Chas.
Karliger, Jacob Resnik, Math.
Slapnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Bantec in J. Kumde
Niles, Frank Kokovšek
Warren, Mrs. F. Radach
Youngstown, Anton Kikej

OREGON
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jazec
Bessemer, Mary Hribar
Bradock, J. A. Gena
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yelina
Conemaugh, J. Brestovec, V. Ro-
vanšek
Crafton, Fr. Macula
Export, G. Previd, Louis Jupan-
čič, A. Sterli
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math. Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolice, Frank Fe-
tenchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin
Koroshets
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demahar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway John Žust
Moon Run, Fr. Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Ahn
J. Pogacar
Presto, F. B. Demahar
Reading, J. Pezdre
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolice, J. Škerli,
Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willcock, J. Peternel

UTAH
Helper, Fr. Krebs

WEST VIRGINIA
Williams River, Anton Gval

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in
Jos. Koren
Sheboygan, John Zorman

WEST ALIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Rolich

Zaradi tebe.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

PRVO POGLAVJE.

Reka je tekla v teži izobilici po svoji poti, kot da se ji prav nič ne mudi, in nikak žuborec val ni motil enakomernega, tihga šumenja. Po tih, globoki vodi je šel čoln z reko vred. Veslo je oprijemala močna roka, in postava sedetega je delala vtis izvanredno močnega, visoke postave.

Ko je čoln pristal ob bregu, sredi vrb, je skočil mož iz čolna, ki je skripal pod njegovo težko postavo, ga privezal na vrh, vzela lovsko čepico s klopč, si obrazil čelo z robem ter prišel zreli naokrog. Njegove stre, svetlo-sinje oči so zlele pozorno. Nato je odkorakal D. trih Ellern po ozki stezi med travniki, proti bližnjemu gozdu, ki je tvoril vznožje strmega brega.

To višino, ki je spremljala reko, je bilo komaj imenovati gore, a vendar so učinkovale kot take v pokrajini, ki se je izgubljala v globoki dolini. Ozka, strma steza je vodila naravnost kvišku, a D. trih je korakal naprej kot da je v dolini. Občudovanja vredna pljuša je moral imeti ta možki, kajti njegovo dihanje ni bilo prav nič hitrejše.

Bil je razburjen, a njegovi ustnici s-a bili lepo oblikovani in vsa njegova postava je izdajala energijo, ki je govorila iz vsake poteze in kretnje mišnega obraza.

Stal je zgoraj, in pot se je izlivala v široko cesto, katero je zasledoval poln neestrpnosti.

Ključico pod veliko bukvijsko pa je našel, v svoje presenečenje, prazno. Le še par minut in zavil je na ozko stezico, ki se je kotala pred vrtno hišo.

D. trih je bil na cilju, a tudi tukaj ga ni nikdo pričakoval.

Staro poslopje je stalo na vrhu gričevja ter nudilo krasen razgled po vsej okolici.

Bil je krasen kos zemlje, ki se je razprostiral spodaj ter se zavijal v mrak.

Že je bilo videti blesteče zelenje travnikov ter srebrno strugo reke. V daljavi, kjer so postajale sence temnejše, je bilo videti strehe hiš velikega mesta.

Gosti oblak dima je kazal smer parnika, ki je hitro nadaljeval svojo pot.

D. trih je videl prihajati ter odhajati parnik ter zapazil šele tedaj, kako dolgo že čaka.

Potegnil je uro.

— Čudno. Če bi ne prišla! — Regina, končno!

8 hitrim korakom je vstopila visoka ženska postava, zaprla vrata za seboj ter se vrgla na prvi moža, katerega je ljubila. Bilo je, kot da sta dospela oba človeka do obratne točke v življenju, kjer je konec vse srčnosti ter se pričinja le bolečina!

In vendar sta imela oba pred seboj še dolgo življenje, a določeno je bilo, da ga morata preživeti drug ob drugem.

D. trih ni vedel še ničesar o ločitvi, a v črnih očeh Regine sta se bojevala vroča ljubezen ter pekoče zlo za zrnico. Kako strašno rad je imel to dekle! Sedaj pa se je pomiril, kot da ji hoče odvzeti vso skrb.

— Kaj ne, D. trih, midva pripadava drug drugemu tako malo časa! Dosti me je stalo, da se oprostim!

— Ali te je teta zopet mučila, Regina? Ah, če bi te le mogel vzeti s seboj sedaj tako, kot si! Moja edina, ponosna ljubica! Zakaj je treba toliko za življenje in ne zadolga rodna gruda? Sedaj stojiva tukaj in koprniva, a naši starši so skrbeli že za to, da nama ne sme goreti domače ognjišče.

— Ali ne moraš zopet v državno službo?

— Nič drugega mi ne preostaja, Regina. Moje posestvo bodo oskrbovali že naprej s pomočjo zvestega Mullerja in to prinaša toliko, da lahko živim z majhno dohodo. Z diplomatsko karijero ni ničesar, kajti posestvo je preveč zadolženo.

— Torej vse upanje je končano?

— Čakati morava!

— Česa? Kdaj se boš mogel poročiti z ubogo mlado deklico? Mogoče v desetih letih!

— Zakaj si tako obupana, Regina? Jaz te ne poznam več! Ali so te čutili verige te ljubezni? Ali si morala nositi svojo glavo tako visoko, da se je morala ukloniti teta Ellern?

— Ne, D. trih, moj oče je napravil zopet velike neumnosti!

— Ali se še ne more pomiriti? Star je že dovolj.

— Naj ne pade še nižje. Ne morem dovoliti, da bi propadel tudi Krausneck ter prišel s postavami v naskež.

— Njemu ni pomagati.

— Z denarjem je mogoče dosti opraviti. Dobiti mora primerno rento, katero naj se izplača v mesečnih obrokih, da bo prišel živeti spodobno življenje. Predvsem pa mora proči iz Berlina, da bo odtegnjen tem pustolovskimi krogi!

— In kdo bo plačal rento? — je vprašal D. trih ter pogledal ljubico, ki je nepremično zrla v daljavo.

— Ti molčiš?

— Da, D. trih.

Glas Regine je dobil osteri zraz, a v njenih očeh so stale solze.

— Ti govoriš resnico. Raditega sem te prosila za sestanek, ki naj bo zadnji!

— Regina, — je vzkliknil mož. — Ti nočeš reči, da je odločitev tako blizu?

— Nepreklicna je, D. trih!

— Ti me nisi nikdar ljubila!

— Z Bogom, moj verni prijatelj!

To je bil njen odgovor. To ime mu je dajala, kadar se mu je prav posebno udajala in je pozabljala, da je le ženska.

On ji je objel roki ter ji poljubil mehka usta, ki so izpregovorila le bledelo, ter ponosno aš, ki so zlele tako nežno. Vsa sladkost njene trpkosti se mu je razodela ter pregnala s vojnim čarom oblake, kot je imenoval njene besede. Že se je zibal v gotovosti, da jo je premagal, ko se mu je iztrgala ter mu ukazala, naj sede.

— Čitaj, D. trih. Potem bova govorila naprej!

— Od tvojega bratrance, Eberhardta Krausnecka? Gotovo ti dela mračno pridigo glede tvojega starega, lahkomisljenega gospoda?

— Čitaj!

Stopila je k onu ter čakala, da je D. trih prečital pismo.

— Slepnil je pri igri! Naj bi ga božja strela! Ali je zapustila starega gospoda vsa pamet? Kakšna sreča, da je bilo odvrnjeno najhujše!

Regina se je obrnila proti njemu in njen obraz je bil naravnost strašen v svoji okamenosti.

Nobena notranja bol ni bila razvidna iz njenega obraza, ko je rekla:

— Nočem biti pred svetom kot hčerka goljufa. Oče sam mi je odtegnil to veselje in sam si mora preskrbeti mesečno rento! Ker ti ne morem nuditi ničesar bom imela drugega.

— Regina, ti se ne boš mogla prodajati!

— Nisem prvi!

— Ti boš staremu, izžitemu človeku žrtvovala svojo lepoto?

— Ne, D. trih, oni, ki se poteza zame, je ugleden mož. Svet me bo proglašil srečno, in ženske mi bodo zavdale. Nikomur ne bo prišlo na misel, da ima v svojih očeh veliko napako, namreč to, — da ga ne ljubim!

(Dalje prihodnjik.)

IZGREDI V ITALIJI

Po zasebnih vesteh, ki prihajajo iz Turina in Milana, je dospela v teh mestih kriza brezposelnosti in bede do vrhunca. To se zlasti opazuje v poslednjem času, odkar je odredil Mussolini znižanje plač in mezd. Tako je prišlo v zadnjih dneh do bučnih pouličnih demonstracij zlasti v Turinu. Delavci so se zbirali pred fašističnim sindikatnim tajstvom ter pred prefekturo in kričali: — Živel Mussolini, kolikrat hoče, samo kruha nam dajte! Drugod so nalepili lepake, ki so imeli povsod isto bistveno vsebino: — Dajte nam kruha za našo deco ali glavo Mussolinijevo! — Te demonstracije so se ponovile 4. in 5. decembra. Ko so vozili kamioni sindikalne pekarnice po ulicah kruh, so jih množice napadle ter izropale. Po dosedanjih vesteh je bilo aretiranih v Turinu okrog 400 delavcev. Vse mesto je zaradi tega razburjeno. Policija je prisilila iznozemce, da so zapustili mesto, da ne bi videli, kaj se dogaja v Italiji. V poslednjih dneh tega tedna pa so se vršile celo demonstracije, pri katerih je bilo udeleženo nad 3 tisoč brezposelnih delavcev, ki so protestirali proti fašističnemu režimu ter prepevali znano bojno popevko "Bandiera rossa" (rdeči prapor). Fašisti so bili prisiljeni brezplačno razdeliti kruh med množico, da se je vsaj začasno umirala. V Modeni je naveličala velika množica brezposelnih delavcev na vozove, s katerimi so vozili kruh ter jih oropala. Tudi tamkaj je bilo aretiranih okrog 100 delavcev.

Dne 1. novembra 1930 je imela italijanska trgovinska mornarica nič manj kakor 520.000 ton nezaposlene tonaže. Kako velika je nezaposlenost italijanske trgovinske mornarice, je razvidno iz dejstva, da je imela britanska trgovinska mornarica, ki je sedemkrat večja od italijanske, v tem času samo 800 tisoč nezaposlenih ton.

O vzrokih aretacije bivših ministrov Belottija in Bonomiija, ki sta bila deportirana, se doznava še naslednje: Ministra sta poslala ne dolgo pred svojo aretacijo italijanskemu kralju obširno spomenico, v kateri opisujeta težak ekonomski položaj Italije ter poudarjata, da je kriv temu težavnemu položaju edino le fašistični režim. Za vsebino tega memoranduma je doznal tudi Mussolini in dal takoj aretirati oba ministra ter ju deportirati.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačni pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se na: 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10 do 12, soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo od 3. do 5, soba 413.

POZIV!

Vaš naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem posla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava lista

NAJBOGATEJŠI ANGLEŽ

Londonsko sodišče je razpravljalo te dni o zapuščini Sira Davida Yuela, ki je veljal za enega najbogatejših, če ne najbogatejšega Angleža. Njegovo bogastvo je bilo pa znano samo v Indiji in še tam samo med trgovci in njegovimi prijatelji, ki so bili sami Indijci. Sir David je bil škot, rojen leta 1858 v Edinbourgu. Kot 17letni mladenič se je preselil v Kalkuto, kjer sta bila njegovega strica trgovca. Vrnil se je leta 1883 in se zglasil pri svojem stricu v Durwichu. Tam se je začel s sestrino, ki pa je bila stara šele 9 let. Vrnil se je ponovno v Indijo in se s tem večjo vnelo lotiti trgovine. Kot 42-letni mož je znova posetil Anglijo in se poročil s svojo sestrino. Odpotovala sta kmalu po poroki v Indijo.

V Azbat Manzila blizu Kalkute si je izbral Sir David za svoj sedež star grad kraljev iz Oudha in tu je živel s svojo ženo. Žena je kmalu dobila malarijo in morala se je vrniti v Anglijo. Zdravniki so ji dejali da mora ostati v Evropi, sicer bo njeno življenje v nevarnosti. Ko je prišel mož za njo v Anglijo, mu je izjavila, da se ne vrne več v Anglijo. Mož pa je odgovoril, da mu je postala Indija druga domovina in da se ji za vse na svetu ne izneveril. In tako sta živila ločena, on v Indiji, ona pa v Angliji. Večkrat ji je pisal, naj pride k njemu in nekoč je res poskusila, pa se je morala takoj vrniti. Mož ji je kupil poznejše krasno vilo in od časa do časa jo je poselal v Angliji. Za gospodinjstvo ji pa ni dal niti belica. Toppa pomajkanja ji ni bilo treba trpeti, ker je počeštrala po svojem okusu veliko vato. Premoženje Sira Davida v Indiji se ceni na 7 milijonov funtov šterlingov, pa tudi v Angliji ima več milijonov.

Kretanje Parnikov — Shipping News —

27. decembra: Leviathan, Cherbourg, Hamburg	7. januarja: Deutschland, Cherbourg, Hamburg
31. decembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg	9. januarja: Saturnia, Trst
3. januarja: Mauretania, Cherbourg, Bremen	10. januarja: Majestic, Cherbourg, Hamburg
De Grasse, Havre	America, Cherbourg, Hamburg
Cleveland, Cherbourg, Hamburg	12. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen
6. januarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam	14. januarja: Augustus, Napoli, Genova
	Leviathan, Cherbourg
	15. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen
	16. januarja: Paris, Havre
	St. Louis, Cherbourg, Hamburg
	17. januarja: Aquitania, Cherbourg
	President Harding, Cherbourg, Hamburg
	21. januarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
	George Washington, Cherbourg, Hamburg
	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
	23. januarja: Penland, Cherbourg, Antwerpen
	28. januarja: Rochambeau, Havre
	29. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen
	30. januarja: Mauretania, Cherbourg
	Milwaukee, Cherbourg, Bremen
	3. februarja: De Grasse, Havre
	Roma, Napoli, Genova
	4. februarja: President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
	Deutschland, Cherbourg, Hamburg
	6. februarja: De France, Havre
	7. februarja: Aquitania, Cherbourg
	9. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
	11. februarja: America, Cherbourg, Hamburg
	New York, Cherbourg, Hamburg
	12. februarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen
	16. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen
	17. februarja: Lafayette, Havre
	Augustus, Napoli, Genova
	18. februarja: President Harding, Cherbourg, Hamburg
	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
	19. februarja: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
	Saturnia, Trst
	20. februarja: Paris, Havre
	Olympic, Cherbourg
	24. februarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
	25. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
	George Washington, Cherbourg, Hamburg
	26. februarja: Dresden, Cherbourg
	27. februarja: De France, Havre
	St. Louis, Cherbourg, Hamburg
	28. februarja: Aquitania, Cherbourg

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO NOVA JADRANSKA GOLIJATA Saturnia in Vulcania

sta glasovita med največjimi in najhitrejšimi ladjami na svetu. Uznema potrezba, ududni in pazljivi strežaji, ki govorijo slovensko, so vam na razpolago. Kuhinja, kakersna je znana samo v najboljših hotelih. In ne pozabite, kratko in zelo ceno potovanja z železnico v vse de Slovenije. Stroški za prtljago so neznanstvi, vize brezplačni. Določite vsaj prej dan potovanja. SATURNIA 10. januarja — 21. februarja — 23. marca VULCANIA 10. marca — 15. aprila — 19. maja COSULICH LINE 17 Battery Place, New York

5 DNI NA OCEANU

PREKO CHERBOURGA 6 DNI PREKO BREMENA Na dveh najhitrejših parnikih BREMEN IN EUROPA SAMO 7 DNI DO JUGOSLAVIJE

Ali potujete na znanem ekspresnem parniku COLUMBUS

Tudi redna teletenska odplutja z dobroznanimi Lloydovimi kabinjskimi parniki.

Za pojasnila vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali —

NORTH GERMAN LLOYD 57 Broadway, New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o polnih listih, prtljagi in raznih drugih stvareh. Vse naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brozurnike.

Tudi nepravilni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. meseca in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Large Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenec letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilecem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stari ameriški državljani, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nepravilnih, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK

12 CORTLANDT STREET NEW YORK

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 16. jan.; 20. febr. (6 P. M.) (6 P. M.) Ile de France 6. feb.; 27. feb. (7 P. M.) (4 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1931

SO DOSPELE

Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane \$1.35

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18th STREET NEW YORK

MODERNI NAMIZNI GLOBUS

vam koristi pri čitanju časopisov in knjig, poda vam bolj živahno in enotno sliko dežel, o katerih slišite, pomaga o trokom pri učenju, razvija njihovo znanje o svetu, na katerem živimo, poveča zanimanje za zrakoplovne polete, potovanja in ekspedicije.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN MODERN VZOREC

TA LEPO NAPRAVLJEN GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemjo, na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učenci mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

POTREBEN V VSAKEM DOMU ŠOLI ali PISARNI

V premeru meri globus 6 inčev

Visok je 10 inčev

Prednosti globusa

Ta lepo izdelan globus kaže v finih pestrih barvah dežele in vodovje, morske toke, smeri ladij, mednarodno dnevno črto itd. Zemljevid je tiskan v živih barvah, je na lepem stojalu in je ves polakan s prvovrstnim lakom. Globus je iz posebne saovi, ki se ne da razbiti ter je bolj trpežna kot katerakoli snov, ki se jo uporablja za globuse te velikosti. Stojalo je iz takozvane "art moderne" kovine v kristalni izdelavi ter jako lepo. Na severnem tečaju je kovinsko kazalo, s katerim lahko določite dnevni čas v kateremkoli delu sveta. To je edini globus te velikosti s tako pripravo.

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

Moderni namizni globus je vreden vsakega doma in vsake pisarne. Vaši prijatelji ga bodo občudovali, vi in člani vaše družine se boste dosti naučili iz njega.

Cena s poštnino vred \$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO za GLAS NARODA OZIROMA SE NA GLAS NARODA NAROČE, GA DOBE ZA \$1.75

GLAS NARODA 216 West 18th Street New York, N. Y.